anticipația

COLECȚIA POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

GEOFFREY A. LANDIS

O PLIMBARE LA SOARE

SOCIETATEA ȘTIINȚĂ & TEHNICĂ S.A.

504

SOCIETATEA
ŞTIINŢĂ & TEHNICĂ S.A.

Societate cu capital de stat, funcţionând sub egida Ministerului Cercetării şi Tehnologiei, înmatriculată în Registrul Comerţului cu nr. J40/6775/1991

Consiliul de administraţie
IOAN ALBESCU
GABRIELA BULIGA
CORNEL DANELIUC
ADINA CHELCEA

Director onorific
ALEXANDRU MIRONOV

Redactor literal
MIHAI DAN PAVELESCU
Secretar de redacţie
PAVEL D. CONSTANTIN
Tehnoredactare computerizată
PAVEL D. CONSTANTIN
Coperta
WALTER RIESS
Difuzarea
GROSU LAURENŢIU
(telefon: 617 72 44 sau 617 60 10, int. 1151)

Adresa: Piaţa Presei Libere nr. 1 Bucureşti, cod 79781
Telefon: 617 72 44 sau 617 60 10, int. 1151

Tiparul:
Tipografia „INTERGRAPH"
Telefon: 769 35 68

Abonamentele se pot face la oficiile poştale (nr. Catalog 4004/1993), precum şi direct la redacţie. Cititorii din străinătate se pot abona prin Rodipet S.A., PO BOX 33-57.
Fax: 004-1-312 9432 sau 004-1-312 9433. Telex: 11995
Piaţa Presei Libere nr. 1, sector 1, Bucureşti, ROMÂNIA

Lei 90

anticipaţia

Revistă lunară de literatură şi artă SF
(nr. 504/octombrie 1993)
editată de Societatea „Ştiinţă & Tehnică" S.A.

CUPRINS

1. *S.F. - de la San Francisco*
• Alexandru Mironov •

3. *Frica de originalitate*
• Cristian Lăzărescu •

5. *O revoluţie în minus*
• Eduard Pandele •

6. *O plimbare la soare*
• Geoffrey A. Landis •

15. *Zilele cenaclului „Pozitronic"*
• Mihail Grămescu •

16. *Stăpânii Tunelului (II)*
• BD de Walter Riess •

18. *Necunoscuta*
• Mihail Grămescu •

21. *Pădurea fermecată*
• Fritz Leiber jr. •

32. *Tunelul Timpului (IV)*
• Mihaela şi Cristian Ionescu •

Paginile evidenţiate cu sigla „MTS" sunt realizate cu sprijinul Ministerul Tineretului şi Sportului, în cadrul programului naţional de stimulare a creativităţii tinerilor.

S.F. - de la San Francisco

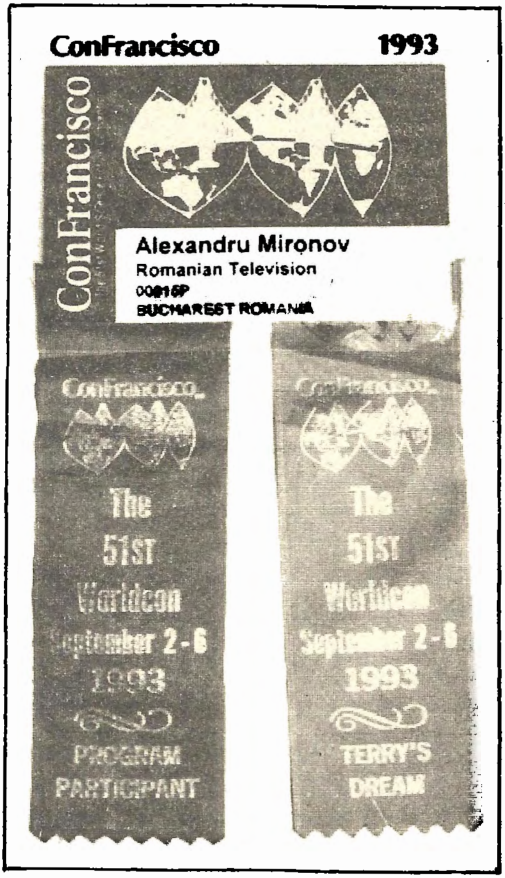
Oamenii se culcă mai întotdeauna cu faţa spre răsărit - spune Faulkner - dar de plecat pleacă mereu spre apus. Dau în drumul lor peste insule, descoperă Americi sau eşuează în visare - dar pleacă mai întotdeauna spre apus.

Am stat de curând, pe betonul pieţei centrale a unui oraş de vis, San Francisco, încercând să trăiesc senzaţia primilor colonizatori ai Californiei, porniţi din estul sau centrul Americii către apus - aşa cum se cuvine - americani de toate naţiile, care ajunseseră la capătul drumului şi dăduseră acolo, la marginea Oceanului Pacific - peste ce credeţi? Peste o poiană cu iarbă mănoasă, scăldată de izvoare. Yancheii au răsuflat adânc, şi-au priponit caii şi vitele şi au hotărît să adăste acolo, pentru ca generaţiile de urmaşi să se poată bucura de blândeţea vremii, de verdele ierbii, albastrul apelor oceanului şi viaţa tihnită...

...Viaţă tihnită? Clădiri de beton, aluminiu şi oţel înalte de peste 60 de etaje, două aeroporturi, scuipând la fiecare minut avioane peste cerul San Francisco-ului, zeci de vapoare brăzdând golful, milioane de vehicule terestre gonind pe sute de kilometri de superşosele, poduri (minunea tehnică numită Golden Gate Bridge) chiar peste apele oceanului, viaducte, tuneluri, uluitorul „Sillicon Valley", alături de alte mii de întreprinderi în care se coc roadele minţii, universităţi uriaşe întinse pe zeci de hectare, cu premianţi Nobel predând studenţilor ştiinţele secolului XXI, un talmeş-balmeş organizat şi funcţional, cu fiecare metru pătrat de sol acoperit de civilizaţia omului.

Inventatorii şi consumatorii de poveşti, pentru şi despre ziua de mâine, nici nu se puteau întâlni altundeva decât în California. Aceasta a fost prima mea impresie atunci când m-am aşezat, pentru înregistrarea la WorldCon, la o coadă uriaşă, întinsă de-a lungul a două blocuri.

Serbările mondiale ale S.F. urmau să se desfăşoare la Moscone Center, o clădire aparent mică şi nevinovată, dar care s-a dovedit a avea patru etaje subterane, sala mare (de 8 mii de locuri!) situându-se aproximativ sub una din arterele principale de circulaţie ale oraşului. Cât despre participanţi, am fost cucerit din prima secundă: era exact lumea pe care mi-o închipuiam, de la momentul în care am pus mâna (cam acum 37 de ani) pe numărul de debut al Colecţiei de Povestiri Ştiinţifico-Fantastice! Adică scriitori, artişti, savanţi din toate domeniile, editori de carte, revistă şi - mai ales - fani de toate culorile şi toate gabariturile. De la sugari, până la venera-

bili japonezi, brazilieni, francezi, elveţieni, ucrainieni şi ruşi, plus noi, cei 4 români care zburaserăm 16 ore de-a latul unui ocean, apoi peste un continent, pentru a ne striga şi noi dreptul la un loc în inima lumii de mâine.

Trăsnaia de vis numită ConFrancisco (aşa s-a numit acest al 51-lea WorldCon) s-a lipit imediat de inima mea. Şi fiind eu născut de aceeaşi mamă ca toţi ceilalţi 8000 prezenţi acolo, m-am potrivit în mod firesc peisajului, aducând, bineînţeles, elementele pitoreşti proprii, plus aerul de cetăţean (barbar?), civilizat mai pe la porţile orientului.

A fost straşnic. Am condus cinci seminarii la WorldCon, eu, un umil membru al cenaclului „Henri Coandă" din Craiova. M-am întâlnit cu Poul Anderson şi soţia lui, Karen, cu extraordinarul Fred Pohl şi splendida lui consoartă, Elisabeth Ann Hull, directoarea unui centru de cercetări pentru S.F. - *of Course*. Cu Robert Silverberg, Ben Bova, Sam Moskowitz, Jack Cohen, G.R.R. Martin, cu excentricul (chiar şi pentru S.F.!) Harlan Ellison.

Cu astronauţii şi specialiştii de la NASA, cu astronomi din Portland şi de la Palo Alto, cu profesori de la marile universităţi din California, cu juni milionari din „Sillicon Valley", *Wizkids* (tineri vrăjitori) într-ale informaticii.

A apărut pe acolo şi un împărat al SUA (şi protector al Mexicului) Yoshua Norton I, reînviat, după un secol de absenţă (căci un asemenea personaj a existat, într-adevăr, în San Francisco - monarhismul nu avea cum să prindă la americani, dar californienii au gustat gluma), alături de însuşi Mark Twain şi - n-o să credeţi! - de un „Sfântul Sillicon", preot al unei noi religii, pe nume *computeristică!*

A fost, gândesc acum, privind înapoi cu mare plăcere, un vis splendid, pe care l-am visat alături de dumneavoastră.

Îl voi povesti cu încetul în faze viitoare, în această mică agoră a paginilor de faţă.

Sunt multe de spus, dar, mai ales, îmi dau seama acum, după ConFrancisco, sunt multe de făcut. Ca adept (fanatic) al teoriei S.F.-ului aplicat, pentru mine San Francisco a fost o adevărată mană cerească şi un nou punct de start.

...Iar dacă zeii S.F.-ului ne ajută, un punct de start şi pentru cititorii Colecţiei..., v-o promit.

Alexandru Mironov

FRICA DE ORIGINALITATE

PUNCT DE VEDERE

O foarte scurtă introducere

„SF este un ciocan admirabil: intenţionez să-l folosesc ori de câte ori voi simţi nevoia să lovesc în ţurloaiele sau în căpăţânile acelora care nu-i lasă pe oameni în pace."

Mărturisirea de mai sus îi aparţine lui Ray Bradbury. Oare câţi scriitori români de SF împărtăşesc acest crez literar, într-o societate specializată în trucarea realităţii?

Ca-n UBIK, morţii vorbesc

La sfârşitul lui Decembrie '89, în *Quark 50*, regretatul Dan Merişca îşi intitula articolul de fond „Ficţiunea subversivă", purcedând apoi să susţină pătimaş „disidenţa" SF-ului românesc de-a lungul „Iepocii de Aur". Mi-e teamă că, în acel moment de graţie, când totul părea atât de simplu şi de la îndemână, Dan Merişca s-a înşelat.

În ceea ce priveşte publicarea lui Sorin Antohi, Luca Piţu sau Dan Petrescu, e un merit real peste care nu se poate trece. Situaţia a fost însă pur conjuncturală, dovadă că după revoluţie cei în cauză şi-au urmat drumul propriu, fără a mai reveni la SF. În ceea ce priveşte textele originale, lucrurile stau cu totul altfel. Cele câteva povestiri care merită denumirea de subversive, fie n-au apărut, fie au apărut ciuntite de cenzură exact atât cât trebuia pentru a deveni inofensive, fie au fost „cosmetizate" de autorii înşişi în vederea publicării. Desigur, au existat şi unul-două texte cu probleme şi care chiar au văzut lumina tiparului aşa cum fuseseră ele concepute de autor, dar publicarea lor era un fel de supapă de siguranţă - din când în când, mai trece şi altceva, să nu mai fie peisajul atât de monoton. În tot restul cazurilor, majoritare, SF-ul românesc plutea în acel comod no man's land al limbajului esopic. Cultivând parabola, metafora, aluzia sau simbolistica greoaie, textele în cauză aveau o ţintă atât de vagă pentru pretinsa lor subversivitate, încât aceasta era invariabil diluată până la dispariţie. Aşadar, afirmaţia lui Dan Merişca suferă o nuanţare esenţială: nu scriitorii români de SF practicau ficţiunea subversivă, ci genul însuşi, prin tematica tradiţională, se preta acestei interpretări.

Simulacre

SF-ul românesc n-a fost nicicând deliberat subversiv. Nici n-ar fi avut cum. Când eşti bolnav, nu-ţi arde să opui rezistenţă; te laşi pe mâna medicului şi faci ce ţi se spune. Or, ca şi societatea în care s-a născut şi dezvoltat, SF-ul nostru a fost şi este încă bolnav de mimetism. Boala în sine e letală, fiindcă şterge ceea ce înseamnă diferenţă specifică într-un spaţiu socio-cultural dat. Simptomele sunt cu atât mai evidente acum, când scuza presiunii regimului nu mai poate fi invocată. Exemplele abundă, atât la nivel macrosocial (v. perindarea modelelor democratice, de la suedez la japonez, sau ochelarii de soare şi chewing-gum-urile poliţiştilor), cât şi la cel microsocial (v. emisiunile de varietăţi cretine ale TVR copiate după cele la fel de cretine, dar profesional realizate, din Vest). Cel mai adesea, mimetismul e un refugiu sigur în faţa schimbării, oferind o soluţie comodă şi adoptabilă fără vreun efort deosebit. Uneori, el se traduce prin luarea în derâdere a modelului, reflex de autoapărare prin care imitatorul se crede distanţat superior de imitaţie. Intelectual, e una din cele mai joase şi, în acelaşi timp, facile opţiuni: de ce să-ţi baţi capul să înţelegi, când mult mai uşor e să-ţi baţi joc? Pe scurt, mimetismul înseamnă moartea originalităţii.

Cele două stigmate ale SF-ului

În *Literatura SF*, Florin Manolescu scrie: „(...) Pentru a deveni o literatură matură, orice SF trebuie să îndeplinească două condiţii:

1. Să devină conştient de propria lui tradiţie.
2. Să pătrundă în conştiinţa criticii şi a istoriei generale a unei literaturi."

Să analizăm un pic prima condiţie. Tradiţia implică specificitate şi originalitate. Aceste două caracteristici ar trebui să se regăsească în creaţia unui întreg domeniu cultural, în cazul de faţă în SF-ul românesc. Ele ţin mai degrabă de o stare de spirit, nu de nişte atribute pur formale. Tradiţia mai implică şi altceva: asimilarea, de către creator, a experienţei culturale ce-l precede. Or, examinarea, fie şi fugară, a celor interesaţi de SF - cititori, teoreticieni, scriitori - relevă o exasperantă insuficienţă culturală faţă de gen. Cauzele sunt diverse; efectele se amplifică de la categorie la categorie. Publicul larg îşi datorează moştenirea în discuţie celor 45 de ani de istorie îngheţată. Situarea României în afara circuitului liber de idei, caracteristic societăţii occidentale, a dus la orientarea gustului spre un evazionism compensatoriu de sorginte socială şi, în consecinţă, la atrofierea simţului pentru imaginar. În cazul oamenilor de litere, majoritatea dintre ei au luat contact cu SF-ul anglo-saxon prin intermediul traducerilor europene, în special cele franceze, într-o perioadă când acestea aveau carenţe susceptibile să deturneze sensuri majore ale originalului. Ei împărtăşesc, alături de scriitori, un dispreţ de-abia mascat pentru ştiinţe, fie ele soft sau hard, inabil suplinite prin aşa-zisele virtuţi literare. (Simptomatică e recenzia apărută în *România literară* la antologia *Imperiul oglinzilor strâmbe*, unde autorul se extaziază îndelung în faţa textului lui Ov. S. Crohmălniceanu, *La Winnipeg, unde nu ne vom întoarce niciodată*. Nuveleta în sine e printre cele mai bune pe care le-a dat SF-ul românesc, doar că e scrisă spre finele anilor '70; or, Philip Dick folosea exact aceeaşi idee - distincţia om-android prin răspunsul emoţional - în *Vânătorul de recompense*, apărut în 1968. În schimb, recenzentul abia dacă bagă în seamă cu mult mai valoroasa nuvelă a lui

Roger Zelazny, *Plăsmuitorul*, trecând cu nonşalanţă peste un alt text incitant, *Lume mică*, semnat Bob Shaw). Nivelul acesta de receptare a SF-ului mondial a marcat profund, cum era de aşteptat, scrierile de gen autohtone. Nu de ieri de-alaltăieri, ci de ani buni, SF-ul românesc se zbate cu disperare între distopie şi postapocalips, pe de o parte, evaziuni belicos-aventuroase şi defulări lirico-siderale, pe de alta. Asta când nu copiază, declarat sau nu, modele americane din perioada războiului rece. De fapt, aici e tragedia. SF-ul şi-a dobândit individualitatea artistică la SFârşitul secolului XIX, o dată cu conştientizarea implicaţiilor aduse de revoluţia transporturilor, teoria evoluţionistă, mutaţiile sociale şi ameninţarea unui război mondial (cf. Brian Stableford). Cele mai avansate societăţi, deci cele mai deschise schimbărilor, erau, în acel moment, Anglia, SUA şi, într-o oarecare măsură, Franţa.

Iată de ce SF-ul aparţine, în latura sa esenţială, anume cea speculativă, cu precădere spaţiului anglo-saxon. Acolo, drumul între ştiinţă ca atare (rezervată, prin natura ei, unei comunităţi restrânse) şi concretizarea ei în tehnologie (răspuns imediat la nevoile unor mari mase umane - accesibilitate) e mult mai scurt decât în Est. (Stanislaw Lem sau fraţii Strugaţki nu sunt decât excepţiile care confirmă regula.) Astfel, pe lângă lipsa tradiţiei proprii, un alt handicap major şi autoimpus al SF-ului românesc e raportarea mimetică la o tradiţie străină.

Ceea ce duce la dezinteres faţă de gen, adică insucces de public şi de critică. Intervine aici a doua condiţie enunţată de Florin Manolescu. Ea însă funcţionează în ambele sensuri. Adică între critică şi scriitori se stabileşte o relaţie bijectivă. Mainstream-ul, de pildă, a beneficiat, de-a lungul istoriei sale, de un permanent feedback între teorie şi practică (Umberto Eco e un astfel de caz). SF-ul, în schimb, a fost şi a rămas, din punct de vedere teoretic, un gen autodidact. Cei mai buni critici ai lui provin, de regulă, din interiorul mişcării. Abia din a doua jumătate a anilor '70 a pătruns SF-ul în mediul universitar american. Comunitatea ştiinţifică a Sfârşit prin a-l adopta - un scriitor SF la JPL e ceva obişnuit; cea literară amână, încă, o discuţie serioasă asupra genului. Dar ce are a face aici mimetismul? E o certă dovadă de imaturitate şi neseriozitate. Aşa cum se-ntâmplă cu ultima mare dragoste a generaţiei '90, în majoritate debutanţi, am numit cyberpunk-ul. Gen seducător prin atributele sale, el a născut în ultimul timp un val de texte autohtone în aceeaşi vână şi care îmbină epigonismul de suprafaţă cu jargonul esoteric, total inaccesibil neavizaţilor SF. Şi asta echivalează cu frica de originalitate. Scriitorul român de SF îşi îndepărtează publicul şi, în acelaşi timp, îi refuză criticii rolul constructiv şi formativ pe care ea l-ar putea exercita. El crede că unica ieşire e să imite (mimeze) acel tip de SF de care se simte atras şi care-i conferă un statut de cunoscător într-ale genului, nedepăşind de fapt un cerc restrâns de iniţiaţi. În plus, există şi atracţia iluzorie a girului de calitate occidental, american în cazul de faţă. Aşa se ajunge la împrumutul de realitate la mâna a doua, metodă sigură pentru a produce un SF supus celui de-al treilea stadiu platonician de degradare ontică - copie după copie.

Or, a fi original nu înseamnă să reiei ce au spus alţii înaintea ta sau să spui ce nu s-a mai spus până acum, ci să spui ceea ce ai tu de spus.

Cyberpunk: O concluzie

Deşi necomercial, sau poate tocmai de aceea, SF-ul românesc nu face figură aparte în peisajul european de gen, mai ales în cel estic. Şi totuşi, menţionam mai devreme două nume: Lem şi Strugaţki. Fiecare, în felul lui, oferă un remediu pentru mimetism. Scriitorul polonez se bazează pe erudiţie vastă şi cultură enciclopedică; din păcate, catastrofalul nostru decalaj de 45 de ani face această soluţie caducă, pentru mult timp de-acum încolo. O rezolvare mai accesibilă şi familiară a SF-ului nostru o dau romanele fraţilor Strugaţki: recursul la spiritualitate. În cele mai abiţioase scrieri semnate de ei, un cititor cât de cât avizat va recunoaşte spiritul rus care impregnează creaţia lui Dostoievski, dar şi a lui Tarkovski. N-am pretenţia de a identifica acum un sentiment echivalent la români. Cred că filozofia lui Blaga, de exemplu, ar putea fi un punct de plecare în acest sens.

Aş mai întârzia însă asupra a două observaţii:

1) În cartea sa, Florin Manolescu atribuie SF-ului cinci specii - opera spaţială, distopia, fantezia eroică, ucronia şi romanul poliţist - şi şase teme - călătoria interplanetară, războiul lumilor, catastrofa, lumile ascunse, universul paralel şi călătoria în timp. În ciuda acestui număr restrâns, în SF-ul românesc s-a scris până acum o singură ucronie, iar universurile paralele şi călătoria în timp, cu ale sale paradoxuri temporale, rămân încă să fie explorate. Iar dacă fantezie eroică avem, subgenul hard SF străluceşte prin absenţă.

2) Pomeneam mai înainte cuvântul „dezinteres". Istoria ultimilor trei ani ne-a făcut martori la o avalanşă de evenimente. SF-ul românesc e neinteresant, pentru că se află, paradoxal, în total divorţ cu realităţile sociale. Paradoxal, deoarece o particularitate a SF-ului în raport cu mainstream-ul e reprezentarea lumii în transformare. Convenţia realistă e statică, cea SF dinamică. A ignora în continuare această condiţie esenţială pentru gen înseamnă a abdica cu bună-ştiinţă de la responsabilităţile ce decurg din condiţia de artist. Şi cea mai importantă e de a-i învăţa pe alţii să gândească.

Mirrorshades

Ficţiune subversivă, idei periculoase: sunt noţiuni lipsite de conţinut. Orice ficţiune care îl face pe om să gândească e subversivă, orice idee care prinde rădăcină e periculoasă. SF-ul, ca mediu prin excelenţă conceptual, trebuie doar să deschidă ochii şi să privească în jur, lăsând deoparte ochelarii cu lentile reflectorizante.

E o răspundere de care scriitorul român de SF nu mai poate fugi la infinit. Îi trebuie curajul să şi-o asume.

În caz contrar, el se va alătura simulacrelor dickiene care ne-au invadat.

Cristian Lăzărescu

O revoluție în minus

Piața Roșie strălucea colorat în noapte. „Coca-Cola", „Marlboro", „Moskovskaia", strigau reclamele luminoase ce acopereau zidul Kremlinului. Ivan coborî din camionetă, dând mulțumit din cap. Uriașul „MacDonald's" atârnat deasupra mausoleului era stins.

„Deci șefu' s-a ținut de cuvânt, le-a tăiat curentul!"

Se îndreptă spre scările de marmură, pașii săi rezonând ciudat în piața goală. Profesional, deschise poarta de fier forjat, râcâind puțin încuietoarea cu o sârmă îndoită. Intră înăuntru. Luminile de afară se reflectau stins în sticla sicriului. Desfăcu rapid șuruburile, ridicând capacul și rupând sârmele sistemului de alarmă devenit inutil. Un val de frig se ridică în încăpere - Lenin era acolo, palid și trist ca o păpușă de ceară. Îl luă cu el, ducându-l în spate, și-l așeză în camionetă.

***

Profesorul se aplecă deasupra cadavrului, incizând pielea deshidratată. Prelevă câteva țesuturi, apoi cusu rănile și îl băgă în congelator.

- Ivan, în seara asta îl duci înapoi.

Luîndu-și lamelele cu preparate, se îndreptă spre laborator. Așa cum se așteptase, unele țesuturi erau încă vii. Le așeză în mediul nutritiv al mașinii de clonat, programând-o pentru un proces de reconstituire accelerată.

***

Lenin doi se odihnea, legănându-se leneș în hamac. Terminase de mult de citit teancul de cărți vechi de lângă el și acum medita. Marxismul era, în fond, o doctrină foarte interesantă; păcat însă că oamenii secolului XX n-o folosiseră cum trebuie. Ehei, să fi trăit el atunci...

Profesorul intră, aducând un alt vraf de cărți.

- Cum merge?

- Mă cam plictisesc... hei, sper că nu mi-ai adus alte considerații tâmpite asupra ideilor lui Marx, ca alea de ieri! Cine o fi fost cretinul ăla de Lenin?

- O să vezi... și profesorul îi întinse masiva „Istorie a partidului comunist".

***

Peste alte trei zile, Lenin doi ingurgitase toate informațiile referitoare la Lenin. Pe măsură ce afla mai multe, simțea cum îl cuprinde furia. Cum dracu' putuse ăsta să deformeze în așa hal minunata viziune proletară a neamțului? Dar nu-i nimic. El avea să remedieze greșeala - născut cu un secol mai târziu, se va întoarce și va realiza acest măreț vis...

Profesorul îi întrerupse firul gândurilor.

- Ești gata?

Lenin doi aprobă nerăbdător. Îl urmă pe profesor prin labirintul culoarelor, apoi intrară în laborator.

- Să-ți văd hainele. Așa, întoarce-te. E bine.

Intră în dulapul îngust al batiscafului temporal.

- Noroc!

Și vârtejul timpului întors îndărăt îl sorbi...

***

Se trezi într-o încăpere luxos mobilată. Privi îndelung lambriurile aurite, până când amețeala îl părăsi și își dădu seama unde se afla. Era în cabinetul de lucru al acelui Lenin. Se scutură și începu să cerceteze atent interiorul.

Deodată ușa se deschise.

- Tovarășe Lenin, un oarecare Karasov solicită o audiență.

Mda. Venise timpul să intre în pielea celuilalt.

- Să poftească.

Din spatele ușii se auziră strigăte, o bufnitură puternică și Karasov năvăli în cabinet, urlând:

- Trăiască sfântul țar! Moarte comuniștilor!

Focul de armă împroșcă mobila cu sânge. Lenin doi zăcea pe dușumea, cu o gaură sângerândă în locul feței, și cea de-a doua revoluție bolșevică nu mai avu loc.

Eduard Pandele

PREMIUL HUGO, 1992

Geoffrey A. Landis

O PLIMBARE LA SOARE

Piloţii au o zicală: o asolizare bună e orice asolizare de la care pleci pe picioarele tale.

Poate că Sanjiv ar fi reuşit mai bine, dacă ar fi fost în viaţă. Trish o făcuse cât de bine se pricepuse. Având în vedere situaţia, era o asolizare mult mai bună decât avea dreptul să pretindă.

Lonjeroanele de titan, subţiri ca nişte creioane, nu fuseseră niciodată proiectate pentru a suporta forţa unei asolizări. Pereţii ermetici de grosimea hârtiei se umflaseră şi se sfărâmaseră, împrăştiind fragmente de epavă în vid şi pe un kilometru pătrat de suprafaţă lunară. Cu un moment înaintea impactului îşi aminti să ejecteze rezervoarele. Nu avu loc nici o explozie, dar nici o asolizare nu ar fi putut să fie suficient de lină pentru ca *Moonshadow* să rămână întreagă. Într-o tăcere sinistră, fragila navă se turtise şi se împrăştiase ca o cutie de aluminiu aruncată.

Modulul de pilotaj se despicase şi se desprinsese de corpul principal al navei. Fragmentul se rezemă de peretele unui crater. Când acesta încetă să se mai mişte, Trish desfăcu centurile care-o ţineau pe scaunul pilotului şi căzu încet spre tavan. Se orientă în raport cu gravitaţia neobişnuită, găsi un pachet EVA neavariat şi-l cuplă la costum, apoi ieşi târâş la lumina soarelui prin gaura zimţată unde fusese ataşat modulul locuinţă.

Stătu pe suprafaţa lunară cenuşie şi privi îndelung.

Umbra i se întindea dinainte, o baltă de negru ca tuşul, în forma unui om fantastic de alungit. Peisajul era accidentat şi complet pustiu, colorat în nuanţe dezolante de cenuşiu şi negru.

- Magnifică pustietate, şopti.

În spatele său soarele plutea chiar deasupra munţilor, reflectându-se de pe sfărâmături de titan şi oţel împrăştiate pe câmpia cu cratere.

Patricia Jay Mulligan îşi plimbă privirea peste peisajul lunar pustiu şi încercă să nu plângă.

Mai întâi urgenţele. Scoase radioul din compartimentul sfărâmat al echipajului şi-l încercă. Nimic. Nu era nici o surpriză; Pământul se afla dincolo de orizont, iar în spaţiul cislunar nu era nici o altă navă.

După ce căută puţin îi găsi pe Sanjiv şi pe Theresa. În gravitaţia scăzută erau absurd de uşor de cărat. N-avea nici un rost să-i îngroape. Îi aşeză într-o nişă între două stânci, cu feţele spre soare, spre apus, către locul unde Pământul era ascuns în spatele unui lanţ de munţi negri. Încercă să se gândească la cuvintele pe care s-ar fi cuvenit să le spună şi nu reuşi. Poate că era la fel de bine; oricum nu cunoştea slujba potrivită pentru Sanjiv.

- Cu bine, Sanjiv. Cu bine, Theresa. Mi-aş fi dorit... Mi-aş fi dorit ca lucrurile să fi fost altfel. Îmi pare rău.

Vocea nu-i era decât o şoaptă.

- Mergeţi cu Dumnezeu.

Încercă să nu se gândească la cât de probabil era să li se alăture cât de curând.

Se sili să gândească. Ce-ar fi făcut sora ei? Ar fi supravieţuit. Karen ar fi supravieţuit.

Întâi: inventariază obiectele de care dispui. Ca prin minune, era vie şi nevătămată. Costumul său spaţial era în stare de funcţionare. Sistemele vitale erau alimentate de panourile solare ale costumului; avea aer şi apă atât timp cât soarele continua să strălucească. Scormonitul prin bucăţile epavei îi aduse o mulţime de pachete cu mâncare intacte; nu avea să moară de foame.

Al doilea: cheamă în ajutor. În acest caz, ajutorul cel mai apropiat se afla la un sfert de milion de mile, dincolo de orizont. Avea nevoie de o antenă puternică şi de un pisc de pe care să se vadă Pământul.

În computerul său, *Moonshadow* transportase cele mai bune hărţi ale Lunii din câte fuseseră făcute vreodată. Pierdute. Pe navă fuseseră şi alte hărţi; erau împrăştiate printre epave. Reuşise să găsească o hartă amănunţită a Mării Nubium - inutilă - şi un planiglob mic, conceput spre a fi folosit ca indice de nume. Trebuia să se folosească de el. În măsura în care putea să-şi dea seama, locul impactului era chiar deasupra marginii estice a lui Mare Smithii - „Marea lui Smith". Munţii din depărtare ar fi trebuit să marcheze marginea mării şi, cu puţin noroc, să aibă vedere asupra Pământului.

Îşi verifică costumul. La comandă, panourile solare se întinseră la avergura maximă, ca nişte aripi de libelulă supradimensionate, şi licăriră în culorile prismatice pe când se roteau pentru a se întoarce către soare. Verifică dacă sistemele costumului se încărcau aşa cum trebuie şi porni la drum.

De aproape, muntele era mai puţin abrupt decât păruse de la locul impactului. În gravitaţia joasă, escaladarea nu era cu nimic mai dificilă decât mersul, deşi antena parabolică de doi metri îi stânjenea echilibrul. Ajungând pe culme, Trish fu recompensată de priveliştea unei feliuţe subţiri, albastre, la orizont. Munţii de pe malul îndepărtat al văii erau încă în întuneric. Îşi săltă radioul pe umăr şi porni să traverseze valea următoare.

De pe piscul următor Pământul se zărea deasupra orizontului, o sferă albastră marmorată cu alb, pe jumătate ascunsă de munţi negri. Deplie tripodul pentru antenă şi orientă cu grijă emiţătorul.

- Alo? Aici astronauta Mulligan de pe *Moonshadow*. Urgenţă. Repet, este o urgenţă. Mă aude cineva?

Îşi luă degetul de pe butonul transmisie şi aşteptă un răspuns, dar nu auzi nimic în afara şoaptei blânde a electricităţii statice solare.

- Aici astronauta Mulligan de pe *Moonshadow*. Mă aude cineva?

Făcu din nou o pauză.

- *Moonshadow* cheamă pe oricine. *Moonshadow* cheamă pe oricine. Este o urgenţă.

- *...shadow,* aici centrul de control Geneva. Te recepţionăm slab, dar clar. Rezistă, acolo sus.

Expiră cu un icnet brusc. Nici măcar nu-şi dăduse seama că-şi ţinuse respiraţia.

După cinci minute rotaţia Pământului scosese antena terestră din zona de recepţie. În acel interval - după ce îşi depăşiseră surprinderea că era un supravieţuitor de pe *Moonshadow* - Trish află parametrii problemei. Asolizarea fusese aproape de terminatorul apusean; însăşi marginea părţii luminate a Lunii. Rotaţia Lunii este lentă, dar inexorabilă. Soarele avea să apună peste trei zile terestre. Nu era nici un adăpost pe Lună, nici un loc unde să aştepte scurgerea nopţii lunare de paisprezece zile. Celulele sale solare aveau nevoie de lumina Soarelui pentru a-i împrospăta aerul. Căutarea pe care-o făcuse printre epave nu dăduse la iveală nici o butelie nefisurată, nici o baterie, nici un mijloc de-a aduna o provizie de oxigen.

Şi nu puteau în nici un fel să lanseze o misiune de salvare înaintea căderii nopţii.

Prea mulţi „nu".

Stătu în tăcere, privind peste câmpia accidentată către cornul albastru, subţirel, gândindu-se.

După câteva minute antena de la Goldstone fu adusă prin rotaţie în zona de recepţie, iar radioul reveni bâzâind la viaţă.

- *Moonshadow,* mă auzi? Alo, *Moonshadow,* mă auzi?

- Aici *Moonshadow.*

Lăsă butonul de transmisie şi aşteptă îndelung în tăcere ca vorbele să-i fie duse spre Pământ.

- Recepţie, *Moonshadow.* Confirmăm că fereastra cea mai apropiată pentru o misiune de salvare este peste treizeci de zile. Poţi rezista atât de mult?

Se hotărî şi apăsă butonul de transmisie.

- Astronauta Mulligan de pe *Moonshadow.* Am să fiu aici, aşteptându-vă. Într-un fel sau altul.

Aşteptă, dar nu veni nici un răspuns. Antena receptoare de la Goldstone n-ar fi putut să fie scoasă de rotaţie aşa de repede din zona de recepţie. Verifică radioul. Când scoase capacul, văzu că placa imprimată a circuitului de pe baterie se crăpase puţin de la asolizarea forţată, dar nu vedea nici vreun fir rupt, nici piese desprinse de-a binelea. O lovi cu pumnul - prima regulă a lui Karen pentru electronice: dacă nu merge, pocneşte-l - reorientă antena, dar nu-i folosi la nimic. Era clar că se stricase ceva înăuntru.

Ce ar fi făcut Karen? N-ar fi stat pur şi simplu acolo, nici n-ar fi murit, asta era sigur. Mişcă-te, puştoaico. Când o să te prindă apusul ai să mori.

Îi auziseră răspunsul. Trebuia să creadă că-i auziseră răspunsul şi că aveau să vină după ea. Tot ce avea de făcut era să

supravieţuiască.

Antena parabolică era prea incomodă ca s-o care după ea. Nu putea să-şi permită nimic în afara celor strict necesare. La apusul Soarelui aerul său avea să se sfârşească. Puse jos radioul şi începu să meargă.

Comandantul misiunii, Stanley, privi atent radiografiile motorului său. Era patru dimineaţa. În noaptea aceea n-avea să mai doarmă; era programat să zboare la Washington la ora şase ca să depună mărturie dinaintea Congresului.

- Dumneata hotărăşti, comandante, zise tehnicianul. Nu găsim defecte în radiografiile pe care le-am făcut motoarelor de zbor, dar ar putea fi ascunse. Graficul de zbor nominal nu duce la o sută douăzeci, aşa că palele ar trebui să reziste chiar dacă există un defect.

- Cât de mare e întârzierea dacă scoatem motoarele pentru inspecţie?

- Presupunând că sunt okay, pierdem o zi. Dacă nu, două, poate trei.

Iritat, comandantul Stanley bătu darabana cu degetele. Ura să fie forţat la luarea deciziilor pripite.

- Care ar fi procedura normală?

- În mod normal am vrea să mai inspectăm o dată.

- Faceţi-o.

Oftă. Altă întârziere. Undeva, acolo sus, cineva conta pe el să ajungă la timp. Dacă mai era vie. Dacă semnalul radio tăiat nu semnifica întreruperea catastrofală a funcţionării altor sisteme.

Dacă fata ar putea găsi o modalitate de supravieţuire fără aer.

Pe Pământ ar fi fost un pas de maraton. Pe Lună era o alergare uşoară. După zece mile deplasarea intră într-un ritm uşor: jumătate mers, jumătate jogging şi jumătate în salturi, ca ale unui cangur cu mişcări lente. Cel mai mare duşman al ei era plictiseala.

Colegii săi de la academie - parţial invidioşi pe notele record care o făcuseră să fie aleasă prima din clasă pentru o misiune - o luaseră fără milă peste picior pentru că avea să zboare într-o misiune ce urma să ajungă la câţiva kilometri de Lună fără să asolizeze. Acum avea şansa să vadă îndeaproape mai mult din suprafaţa lunară decât oricine de-a lungul istoriei. Se întrebă ce gândeau colegii ei acum. Avea să aibă o poveste întreagă de spus - doar dacă putea supravieţui ca s-o spună.

Piuitul alarmei pentru căderi de tensiune o smulse din reverie. Verifică displayul pe când trecea în revistă lista de control cu întreţinerea sistemelor. Timp EVA scurs, opt virgulă trei ore. Funcţiile sistemului, parametri normali, cu excepţia faptului că panourile solare furnizau curent mult sub normă. După câteva momente descoperi necazul: un strat subţire de praf pe panourile solare. Nu era o problemă serioasă; putea fi şters. Dacă nu putea găsi un mers care s-o împiedice să arunce praf pe panouri, atunci va trebui să se oprească la intervale de câteva ore pentru a face curăţenie. Reverifică panourile şi-şi continuă drumul.

Cu Soarele nemişcat dinaintea sa şi cu nimic altceva decât cornul albastru, hipnotic al Pământului rotindu-se încet şi ridicându-se imperceptibil de la orizont, atenţia începu să-i hoinărească. *Moonshadow* fusese etichetată drept o misiune uşoară, un zbor cartografic pe orbită joasă care să cerceteze suprafaţa pentru viitoarea bază lunară. *Moonshadow* nu fusese niciodată concepută pentru asolizare, nici pe Lună, nici altundeva.

Asolizase cu ea, oricum; trebuia s-o facă.

Mergând spre vest, peste câmpia stearpă, Trish avu coşmaruri despre sânge şi prăbuşire, Sanjiv murind lângă ea; Theresa deja moartă în modulul laborator; Luna ivindu-se uriaşă, rotindu-se sub un unghi nebunesc pe monitoare. Opreşte rotirea, îndreaptă-te spre terminator - când razele solare cad în unghi ascuţit, lumina te ajută să vezi cât de accidentată e suprafaţa. Economiseşte combustibil, dar aminteşte-ţi să ejectezi rezervoarele cu un moment înaintea impactului, pentru a evita explozia.

Acela e un capitol încheiat. Concentrează-te asupra prezentului. Un picior înaintea celuilalt. Iar. Iar.

Alarma pentru căderi de tensiune piui din nou. Deja e praf?

Privi în jos la minitabloul de control şi, cu un şoc, îşi dădu seama că mersese o sută cincizeci de kilometri.

Oricum, era timpul pentru o pauză. Se aşeză pe un bolovan, scoase un pachet cu mâncare din rucsac şi reglă un cronometru pentru cincisprezece minute. Sigiliul ermetic al pachetului de hrană era proiectat să se potrivească în orificiul din partea de jos a vizierei sale. Avea să fie important să împiedice nisipul de a intra în microecluză. Verifică sigiliul ermetic de două ori înainte de a introduce pachetul în costum, apoi împinse batonul de mâncare înăuntru pentru a putea să întoarcă faţa şi să rupă cu dinţii bucăţele. Batonul era tare şi dulceag.

Privi spre vest, peste câmpia uşor vălurită. Orizontul părea plat, ireal; un fundal pictat pe care aproape l-ar fi putut atinge. Pe Lună ar fi trebuit să fie uşor să menţină o viteză medie

de cincisprezece sau chiar douăzeci de mile pe oră - scăzând timpul pentru somn, poate zece. Putea să meargă tare, tare departe.

Lui Karen i-ar fi plăcut; totdeauna îi plăcuse să se plimbe prin zone pustii.

- Destul de drăguţ, în felul lui, nu-i aşa, surioară? zise Trish. Cine-ar fi crezut că există atâtea nuanţe de cenuşiu? Plajă neaglomerată berechet - păcat că-i atât de mult de mers până în apă.

Era timpul să meargă mai departe. Îşi continuă drumul pe un teren în general plat, deşi ciuruit pretutindeni cu cratere de toate mărimile. Luna e surprinzător de plată; doar un procent din suprafaţă are o pantă mai mare de cincisprezece grade. Peste movilele mici sărea cu uşurinţă; pe cele mari, mai rare, le ocolea. În gravitaţia scăzută nu era nici o problemă. Merse mai departe. Nu se simţea obosită, dar când îşi verifică displayul şi-şi dădu seama că mersese timp de douăzeci de ore, făcu un efort să se oprească. Dormitul era o problemă. Panourile solare erau proiectate să fie detaşate de costum pentru uşurarea întreţinerii, dar n-aveau nici o rezervă care să alimenteze sistemele vitale în timp ce erau detaşate. În cele din urmă găsi un mod de a întinde cablul scurt îndeajuns de mult ca să-i permită să rezeme panourile lângă ea, aşa că se putea întinde fără să întrerupă alimentarea cu energie. Trebuia să aibă grijă să nu se întoarcă peste panouri. Totul fiind aranjat, constată că nu putea dormi. După un timp fu cuprinsă de o moţăială agitată, visând nu despre *Moonshadow*, cum se aşteptase, ci pe sora ei, Karen, care - în visul său - nu era deloc moartă, ci doar îi făcuse o farsă, prefăcându-se că moare.

Se trezi dezorientată, cu dureri musculare, apoi îşi aminti deodată unde era. Pământul era la o palmă deasupra orizontului. Se ridică, căscă şi începu să alerge spre vest, peste nisipul cenuşiu ca praful de puşcă.

Picioarele se sensibilizaseră acolo unde o rodeau cizmele. Îşi modifică ritmul, trecând de la alergare uşoară la sărituri mici, apoi la salturi lungi de cangur. O ajuta cât de cât; nu îndeajuns. Simţea că îi apăreau băşici pe picioare, dar ştia că nu exista nici o posibilitate să-şi scoată cizmele ca să-şi îngrijească sau măcar să-şi examineze picioarele.

Karen o pusese să meargă în excursii cu picioarele pline de băşici, şi nu suportase văicărelile sau slăbirea ritmului. Ar fi trebuit să-şi argăsească bocancii înainte de excursie. La o şesime din acceleraţia gravitaţională terestră măcar durerea era suportabilă.

După o vreme, picioarele pur şi simplu îi amorţiră.

Peste craterele mici sărea; pe cele mai mari le ocolea; în cele şi mai mari cobora şi le traversa. La vest de Mare Smithii intră într-o zonă foarte erodată şi terenul deveni accidentat. Trebui să încetinească. Pantele pe care cobora erau în plin soare, dar fundurile craterelor şi văile erau încă în umbră.

Băşicile i se sparseră, iar durerea era un cântec strident şi discordant închis în cizmele sale. Îşi muşcă buzele ca să nu plângă şi continuă. După alte câteva sute de kilometri, era în Mare Spumans - Marea Spumei - şi calea era din nou netedă. Traversă Spumans, apoi lobul nordic al Fertilităţii şi ajunse dincolo, în Marea Liniştii. Aproximativ în cea de-a şasea zi de când pornise la drum a trecut pe lângă Baza Liniştii; se uită cu atenţie după ea la orizont în timp ce-şi continua mersul, dar nu văzu nimic. După cât a putut să presupună, a trecut pe lângă ea la câteva sute de kilometri; devia deja către miazănoapte, căutând o trecătoare puţin mai la nord de craterul Iulius Caesar, spre Mare Vaporum, ca să ocolească munţii. Străvechiul loc de asolizare era prea mic pentru a fi reperat, cu excepţia cazului în care aproape ar fi călcat în el.

- Ca să vezi, zise. Am bătut atâta drum, şi singura atracţie turistică pe-o rază de o sută de metri e închisă. Cam aşa par să meargă lucrurile de fiecare dată; nu-i aşa, surioară?

Nu era nimeni care să râdă de gluma ei, aşa că după un moment râse ea însăşi.

Trezeşte-te din visuri confuze, privind cerul negru şi lumina solară nemişcată, cască şi începe să mergi înainte de a fi complet trezită. Soarbe apa caldă, insipidă, încercând să nu te gândeşti din ce este reciclată. Pauză, curăţă-ţi panourile solare, viaţa ta, cu grijă deosebită. Mergi. Pauză. Dormi iar, cu Soarele ţintuit pe cer în aceeaşi poziţie unde era când te-ai trezit. În ziua următoare ia-o de la capăt. Şi iar. Şi iar.

Pachetele nutritive lasă reziduuri puţine, dar după câteva zile tot trebuie să te aşezi pe vine, să te uşurezi. Sistemele vitale nu pot recicla deşeurile solide, aşa că aştepţi ca scafandrul să deshidrateze reziduurile şi apoi să arunce în vid pulberea maronie, sfărâmicioasă. Şirul urmelor îţi e marcat de resturile pulverizate, greu de distins pe fondul întunecat al prafului lunar.

Mergi spre vest, mereu spre vest, la întrecere cu Soarele.

Pământul era sus pe cer; nu mai putea să-l vadă fără să-şi dea capul mult pe spate. Când Pământul îi ajunse chiar deasupra capului, se opri şi sărbători evenimentul, mimând deschiderea unei sticle

Desen de Walter Riess

invizibile de şampanie pentru a bea în sănătatea imaginarilor săi tovarăşi de călătorie. Soarele era acum mult deasupra orizontului. În şase zile de călătorie parcursese pe jos un sfert din circumferinţa lunară.

Trecu la sud de Copernicus, la mare distanţă, pentru a se feri cât mai mult posibil de grohotişuri fără să traverseze lanţuri muntoase. Terenul era straniu, cu stânci mari cât casele, mari cât rezervoarele unei navete spaţiale. Pe alocuri terenul era alunecos, acolo unde pietrişul ceda locul grămezilor de bolovani, coloanelor azvârlite de impactul cataclismelor petrecute cu miliarde de ani în urmă. Îşi alese drumul cum se pricepu mai bine. Lăsă radioul deschis şi, din mers, făcu un comentariu:

- Vedeţi pe unde călcaţi aici, terenul e lunecos. Ajungem la un deal; credeţi c-ar trebui să-l urcăm sau să-l ocolim?

Nimeni nu exprimă vreo opinie. Contemplă dealul stâncos. Asemănător cu o înălţime vulcanică veche, deşi ea nu-şi dăduse seama că această regiune fusese activă odată. Teritoriul dimprejur avea să fie dificil. Din vârf avea să poată studia terenul pentru etapa următoare.

- Okay, ascultaţi cu toţii. Urcuşul ar putea să ne facă probleme aici, aşa că staţi aproape şi uitaţi-vă unde calc. Nu faceţi imprudenţe - mai bine încet şi sigur decât iute şi cu gâtul rupt. Aveţi întrebări?

Tăcere; bun.

Atunci, okay. O să luăm o pauză de cincisprezece minute când o să ajungem în vârf. Urmaţi-mă.

Dincolo de grohotişurile lui Copernicus, Oceanus Procellarum era neted ca un teren de golf. Trish alerga pe nisip ca într-o planare lină, dreaptă. Karen şi olandezul păreau totdeauna că rămân în urmă sau că o iau înainte, dincolo de câmpul său vizual. Prostul de câine tot se mai ţinea după Karen, deşi Trish era aceea care-l hrănea şi-i umplea cu apă strachina zi de zi de când plecase Karen la facultate. Felul în care Karen refuza să rămână aproape, în urma ei, o enerva pe Trish - Karen promisese s-o lase pe ea şefa expediţiei de data asta - dar îşi ţinea sentimentele pentru sine. Karen zisese că-i o pacoste mică şi neastâmpărată, dar ea era hotărâtă să-i arate că se putea purta ca un adult. Oricum, harta era la ea. Dacă se rătăcea Karen, avea să-i fie învăţătură de minte.

Coti din nou uşor spre nord pentru a profita de terenul neted pe care i-l promitea harta. Privi împrejur să vadă dacă era Karen în preajmă, şi fu uimită să constate că Pământul era rotund ca o minge, la mică înălţime deasupra orizontului. Bineînţeles, Karen nu era acolo. Ea murise cu ani în urmă. Trish era singură într-un costum spaţial care producea mâncărimi şi puţea şi-i rodea pielea de pe coapse până când aproape o transforma în carne vie. Ar fi trebuit să-l facă mai maleabil, dar cine ar fi crezut că va trebui să meargă atât de mult îmbrăcată cu el?

Nu era corect că ea trebuia să poarte costum spaţial, iar Karen nu. Karen reuşea să facă o mulţime de lucruri pe care ea nu le putea face, dar cum de nu trebuia să poarte costum spaţial? Toţi trebuiau să poarte costum spaţial. Asta era regula. Se întoarse către Karen s-o întrebe. Karen rîse cu amărăciune.

- Nu trebuie să port costum spaţial, surioara mea neastâmpărată, pentru că sunt *moartă*. Zdrobită ca un gândac şi îngropată, îţi aminteşti?

A, da, asta era. Atunci, okay, dacă Karen era moartă, atunci nu trebuia să poarte costum spaţial. I se păru perfect logic timp de alţi câţiva kilometri, şi alergară împreună mai departe într-o tăcere comună până când lui Trish îi veni brusc un gând.

- Hei, stai aşa - dacă eşti moartă, atunci cum poţi să fii aici?

- Pentru că nu sunt aici, prostuţo. Sunt o excrescenţă a imaginaţiei tale mult prea active.

Cu un şoc, Trish privi peste umăr. Karen nu era acolo. Karen nu fusese niciodată acolo.

- Îmi pare rău. Te rog, vino înapoi. Vrei, te rog?

Se împiedică şi căzu de-a berbeleacul, alunecând printr-un şuvoi de praf în adâncitura unui crater. Pe când luneca, se zbătu cu disperare să rămână cu faţa în jos, să nu se rostogolească peste fragilele aripi solare de pe spate. Când, în cele din urmă se opri, cu tăcerea vuindu-i în urechi, de-a lungul sticlei căştii sale era o zgârietură lungă, ca o cicatrice prost vindecată. Vizorul dublu securizat rezistase, din fericire, altfel nu s-ar fi uitat la el.

Îşi verifică costumul. Nu erau spărturi, dar lonjeronul de titaniu care susţinea aripa stângă a panourilor solare se îndoise şi era aproape rupt. Ca prin minune, nimic altceva nu fusese distrus. Scoase panourile şi studie lonjeronul avariat. Îl îndreptă aproape de poziţia iniţială cum se pricepu mai bine şi fixă încheietura cu un creion mecanic legat ca o atelă cu două bucăţele de sârmă. Creionul fusese oricum o greutate inutilă; norocul ei că nu se gândise să-l arunce. Testă încheietura cu precauţie. N-ar fi suportat un şoc prea mare, dar dacă ea nu ţopăia prea mult ar fi trebuit să ţină. Oricum era vremea să facă o pauză.

Când se trezi îşi analiză situaţia. În timp ce nu fusese atentă, terenul devenise muntos încetul cu încetul. Următoarea etapă avea să fie mai greu de parcurs decât ultima porţiune.

- Era şi timpul să te trezeşti, somnoroaso, zise Karen.

Căscă, se întinse şi întoarse capul pentru a privi înapoi la şirul de urme. La capătul lungului drum, Pământul se ivea la orizont ca o cupolă albastră, mititică, deloc îndepărtată, singura pată de culoare într-un peisaj cenuşiu uniform.

- Douăsprezece zile ca să faci jumătate din înconjurul Lunii mergând pe jos, zise. Nu-i rău, puştoaico. Nu-i grozav, dar nu e rău. Te antrenezi pentru un maraton sau aşa ceva?

Trish se ridică şi începu să alerge, iar picioarele îi intrară automat în ritm pe când sorbea din instalaţia de reciclare a costumului, încercând să-şi alunge din gură gustul amar. Fără să se mai întoarcă, o chemă pe Karen, care era undeva în spate.

- Mişcă-te, trebuie să ajungem în nişte locuri. Vii, sau ce faci?

În lumina soarelui, aproape lipsită de umbre, solul era spălăcit, bidimensional. Fu dificil pentru Trish să-şi găsească drumul, împiedicându-se de pietre care erau aproape invizibile în peisajul plat. Un picior în faţa celuilalt. Iar. Iar.

Încordarea drumului dispăruse de mult, lăsând în urmă o hotărîre implacabilă de a-şi atinge scopul, care, la rândul ei, se transformase într-un fel de amorţeală mintală. Trish petrecu timpul pălăvrăgind cu Karen, povestindu-i amănunte intime din viaţa ei, sperând în secret că lui Karen avea să-i facă plăcere, că avea să-i spună ceva care să-i dea de înţeles că era mândră de ea. Deodată observă că n-o asculta; se pare că plecase la plimbare şi-o lăsase singură când nu fusese atentă. Se opri pe marginea unui şanţ lung, şerpuit. Arăta ca o albie de râu, aşteptând o ploaie zdravănă ca să se umple, dar Trish ştia că nu conţinuse niciodată apă. Fundul şanţului era acoperit doar de pulbere, uscată ca praful de oase. Încet, îşi croi drum până jos, atentă să nu alunece iar şi să nu rişte avarierea fragilelor sisteme vitale. Ridică privirea spre mal. Karen stătea pe margine, făcându-i semn cu mâna.

- Hai *o dată!* Nu te mai *moşmondi*, ameţito - vrei să stai aici *pentru totdeauna*?

- Cine ne grăbeşte? Suntem în avans.

Soarele e sus pe cer şi-am făcut jumătate din înconjurul Lunii. O să reuşim fără să transpirăm prea tare.

Karen coborî panta, alunecând ca un schior pe pulberea măruntă. Îşi lipi faţa de casca lui Trish şi o privi în ochi cu o intensitate dementă care aproape o sperie.

- Surioara mea leneşă, te grăbeşte faptul c-ai făcut jumătate din înconjurul Lunii, ai terminat cu partea uşoară şi de-aici înainte sunt doar munţi şi terenuri accidentate, ai de mers şase mii de kilometri într-un costum spaţial rupt, iar dacă încetineşti şi laşi Soarele să ţi-o ia înainte, şi-apoi dai peste încă o problemă mică-mititică, doar una, vei fi moartă, moartă, moartă la fel ca mine. Nu ţi-ar place, crede-mă. Acum bagă-ţi drăgălaşul, mititelul, lenevíorul de poponeţ în viteză şi *mişcă-te*!

Şi, într-adevăr, avansarea era lentă. Nu putea face salturi lungi în josul pantelor, aşa cum obişnuia, căci lonjeronul rupt ar fi cedat, iar ea ar fi trebuit să se oprească pentru o reparaţie anevoioasă. Nu mai erau câmpii netede; pretutindeni păreau să fie câmpuri cu stânci, pereţi de crater sau munţi. În cea de-a optsprezecea zi ajunse la o boltă naturală uriaşă. I se înălţa deasupra capului şi o privi, copleşită, întrebându-se cum se putuse forma pe Lună o asemenea structură.

- Nu din cauza vântului, asta-i sigur, zise Karen. Lavă, îmi închipui. A trecut printr-o creastă stâncoasă, topind-o parţial, şi-a curs mai departe, lăsând gaura; apoi, de-a lungul erelor, bombardamentul cu micrometeoriţi a netezit marginile colţuroase. Drăguţă, totuşi, nu-i aşa?

- Magnifică.

Nu departe de boltă intră într-o pădure de cristale subţiri ca acele. La început erau mici, spărgându-i-se sub picioare ca sticla, dar apoi ţâşniră deasupra ei, turle cu câte şase feţe şi minarete colorate fantastic. Îşi croi drum în tăcere printre ele, orbită de pădurea luminii ce scânteia printre turlele de safir. În cele din urmă, jungla de cristal se rări şi fu înlocuită de stânci gigantice din cristal, sclipind irizate în lumina soarelui. Smaralde? Diamante?

- Nu ştiu, puştoaico. Dar ne stau în cale. O să fiu bucuroasă când vor rămâne în urma noastră.

Şi după o vreme se răriră şi stâncile sclipitoare, până când pe pantele colinelor mai rămaseră risipite doar câteva clipiri de culoare, iar apoi, în cele din urmă, pietrele au fost doar pietre, ascuţite şi poroase.

Crater Daedalus, mijlocul feţei îndepărtate a Lunii. De data asta n-a fost nici o sărbătorire. Soarele îşi oprise ascensiunea leneşă cu multă vreme în urmă, iar acum cobora imperceptibil către orizont înaintea lor.

- E o întrecere cu Soarele, puştoaico, şi Soarele nu face pauze să se odihnească. Pierzi teren.

- Sunt obosită. Nu vezi că sunt obosită? Cred că sunt bolnavă. Mă doare tot corpul. Dă-mi pace. Lasă-mă să mă odihnesc. Doar câteva minute în plus? Vrei, te rog?

- Te poţi odihni când o să fii moartă.

Karen râse pe un ton strident, gâtuit. Trish îşi dădu seama deodată că era în pragul isteriei. Brusc încetă să mai râdă.

- Mergi mai departe, puştoaico. Mişcă-te!

Suprafaţa lunară trecea pe sub ea, o roată cenuşie, chinuitoare, neregulată.

Străduinţa şi bunele intenţii nu puteau ascunde faptul că soarele o întrecea. În fiecare zi, când se trezea, Soarele se afla puţin mai jos înaintea ei, bătându-i în ochi ceva mai direct.

În faţa ei, în strălucirea Soarelui vedea o oază, o insuliţă de copaci şi iarbă în deşertul fără viaţă. Deja auzea orăcăitul broaştelor: braap, braap, BRAAP!

Nu. Nu era nici o oază; ăsta era sunetul unei alarme de avarie. Se opri, dezorientată. Supraîncălzire. Instalaţia de aer condiţionat a costumului se defectase. Îi luă o jumătate de zi să găsească valva înfundată de la lichidul de răcire şi alte trei ore, leoarcă de sudoare, să găsească o metodă de desfundare fără să lase preţiosul lichid să se împrăştie în spaţiu. Soarele coborî cu încă o palmă către orizont.

Îi bătea direct în faţă acum. Umbre de stânci se întindeau către ea ca nişte tentacule hămesite, chiar şi cel mai mic părând înfometat şi rău. Karen mergea iar alături de ea, dar acum era tăcută, posacă.

- De ce nu vrei să vorbeşti cu mine? Am făcut ceva? Am zis ceva ce nu trebuia? Spune-mi.

- Nu sunt aici, surioară. Sunt moartă. Cred c-a venit vremea să fii pusă în faţa acestui fapt.

- Nu spune asta. Nu poţi să fii moartă.

- Ai în minte o imagine idealizată despre mine. Lasă-mă să plec. *Lasă-mă să plec!*

- Nu pot. Nu pleca. Hei - îţi aminteşti când am economisit toţi banii noştri de buzunar timp de un an de zile ca să putem cumpăra un cal? Şi-am găsit un pisoi rătăcit care era tare bolnav, şi-am luat cutia de pantofi plină cu mărunţişul nostru şi-am dus pisoiul la veterinar, iar el a vindecat pisoiul, dar n-a vrut să ne ia nici un ban?

- Da, îmi amintesc. Dar tot n-am reuşit niciodată să economisim îndeajuns ca să luăm un cal.

Karen oftă.

- Crezi că mi-a fost uşor să cresc cu o surioară neastâmpărată călcându-mi tot tim-

pul pe urme, încercând să imite tot ce făceam?

- Dar nu eram neastâmpărată.

- Ba erai.

- Nu, nu eram. Te adoram.

Oare aşa era?

- Te divinizam.

- Ştiu că asta făceai. Să-ţi spun drept, puştoaico, asta nu uşura deloc situaţia. Crezi că-mi era uşor să fiu divinizată? Să trebuiască să fiu tot timpul un model de perfecţiune? Cristoase, cât timp am fost la liceu, când vroiam să mă droghez trebuia s-o întind deacasă şi s-o fac pe ascuns, căci ştiam că altfel soră-mea cea mică o s-o facă şi ea.

- Nu te-ai drogat. Niciodată.

- Maturizează-te, puştoaico. Ce naiba, bineînţeles c-am făcut-o. Totdeauna erai chiar în spatele meu. Tot ce făceam, ştiam c-o să mă urmezi şi-o să începi imediat să faci şi tu. Trebuia să mă lupt al dracului de tare ca să fiu în faţa ta, iar tu, fir-ai să fii, mă urmai fără mari eforturi. Erai mai isteaţă decât mine - ştii asta, nu-i aşa? - şi cum crezi că mă simţeam din cauza asta?

- Bine, dar eu? Crezi că pentru mine era uşor?

Crescând cu o soră moartă - indiferent ce făceam, auzeam: „Păcat că nu poţi semăna mai mult cu Karen“ şi „Karen n-ar fi făcut aşa“ şi „Karen, dacă ar fi...“. Cum crezi că mă simţeam eu din cauza asta, mm? Tu ai scăpat ieftin - eu am fost aceea care a trebuit să trăiască la înălţimea standardelor unui blestemat de *înger*.

- Complicat, puştoaico. Mai bine decât să fii moartă.

- Fir-ar să fie, Karen, te-am iubit. Te iubesc. De ce a trebuit să pleci?

- Ştiu asta, puştoaico. N-am putut face nimic. Îmi pare rău. Şi eu te iubesc, dar trebuie să plec. Poţi să mă laşi să plec? Poţi să fii doar tu însăţi acum şi să nu mai încerci să fii eu?

- Am să... Am să încerc.

- Cu bine, surioară.

- Cu bine, Karen.

Era singură printre umbrele care se îndeseau, pe un câmp pustiu, accidentat. În faţa ei, Soarele aproape atingea coama dealurilor. Praful pe care îl ridica, lovindu-l cu picioarele, reacţiona straniu; în loc să cadă pe teren, plutea la o jumătate de metru deasupra solului. Fu uimită de fenomen, apoi văzu că peste tot împrejurul ei praful se ridica de pe sol în tăcere. Timp de o clipă crezu că era altă halucinaţie, dar apoi îşi dădu seama că era un fel de efect al sarcinilor electrostatice. Înaintă iar prin ceaţa de pulbere lunară care se îndesea. Soarele se înroşi, iar cerul căpătă o nuanţă închisă de purpuriu.

Întunericul veni către ea ca un demon. În spatele ei doar vârfurile munţilor erau luminate, poalele dispărând în negură. Terenul din faţa ei era acoperit cu bălţi de tuş pe care trebuia să le ocolească. Radiolocatorul era pus în funcţiune, dar recepţiona doar paraziţi. Ar fi putut să identifice baliza de semnalizare de pe Moonshadow numai dacă locul asolizării forţate ajungea în raza ei vizuală. Probabil că aproape ajunsese acolo, dar nimic din peisaj nu i se părea familiar, nici măcar pe departe. În faţă - oare acela era muntele pe care urcase pentru a comunica prin radio cu Pământul? Nu putu să-şi dea seama. Se urcă pe el, dar nu văzu bila de marmură albastră. Să fie următorul?

Negura i se ridicase până la genunchi. Trish se tot împiedica de pietre nevăzute în întuneric. Paşii săi smulgeau scântei din pietre, iar în spatele ei urmele luceau slab. Fenomene triboluminescente, se gândi ea - nimeni nu mai văzuse asta, niciodată. Nu putea să moară acum, nu atât de aproape. Dar negura nu voia să aştepte. Pretutindeni în jurul ei întunericul se aşternea ca un ocean nebănuit, iar stâncile ieşeau din valurile mareei în lumina muribundă. Alarma pentru căderea de tensiune începu să ciripească, în timp ce fluxul de negură îi cuprindea panourile solare. Locul asolizării forţate trebuia să fie pe-aici pe undeva, trebuia să fie. Poate că baliza de localizare era defectă? Se urcă pe un deal, la lumină, căutând cu disperare împrejur nişte indicii. N-ar fi trebuit să fie deja acolo o misiune de salvare?

Doar vârfurile munţilor erau în lumină. Se îndreptă către muntele cel mai apropiat şi mai înalt pe care-l vedea, şi-şi croi drum către el prin întuneric, împiedicându-se şi târându-se prin oceanul de tuş, ridicându-se în cele din urmă la lumină, ca un înotător luptându-se pentru o gură de aer. Se ghemui pe insula stâncoasă, cuprinsă de disperare, în timp ce mareea de negură se ridica încet împrejurul ei. Unde erau? Unde erau?

Acasă, pe Pământ, lucrările la misiunea de salvare avansaseră într-un ritm frenetic. Totul era verificat şi răsverificat - în spaţiu, treaba făcută de mântuială era o invitaţie pentru moartea neaşteptată - dar misiunea de salvare fusese totuşi pândită de mici probleme şi întârzieri minore, întârzieri care ar fi fost chestiuni de rutină pentru o misiune obişnuită, dar care se proiectau uriaşe, ameninţătoare, asupra apropiatului termen limită al misiunii.

Programul era aproape imposibil de aglomerat - lansarea misiunii fusese aranjată

peste patru luni, nu patru săptămâni. Tehnicienii înscrişi pentru concedii se oferiră voluntar să lucreze ore suplimentare, în timp ce furnizorii cărora în mod normal le trebuiau săptămâni întregi să livreze piesele, le livrau peste noapte. Asamblarea finală a înlocuitorului lui *Moonshadow*, care iniţial trebuia numit *Explorer*, dar acum fusese grabnic rebotezat *Rescuer*, a fost accelerată, iar vehiculul de transfer lansat spre staţia spaţială cu câteva luni înaintea programului iniţial, la mai puţin de două săptămâni după asolizarea forţată a lui *Moonshadow*. Două navete încărcate cu combustibil urmară grabnic, iar vehiculul de transfer fu cuplat cu capsula de aterizare şi testat. În timp ce echipajul de salvare exersa pe simulator scenarii posibile, modulul de aselenizare, cu motoarele inspectate şi înlocuite, fu modificat în grabă pentru a suporta o a treia persoană la decolare, testat, iar apoi lansat pentru joncţiunea cu *Rescuer*. La patru săptămâni după accident, nava era alimentată şi gata de plecare, echipajul pregătit şi traiectoria calculată. Naveta cu echipajul fu lansată prin ceaţă deasă pentru a se întâlni cu *Rescuer* pe orbită.

La treizeci de zile după ce semnalul neaşteptat de pe Lună dezvăluise existenţa unui supravieţuitor al expediţiei *Moonshadow*, *Rescuer* părăsi orbita, îndreptându-se spre Lună.

Din vârful crestei muntoase aflate la vest de locul accidentului, comandantul Stanley trecu încă o dată reflectorul pe deasupra epavelor şi clătină din cap, uluit.

- Uimitoare manevră de pilotaj, zise. Se pare că a folosit motorul TEI pentru frânare, apoi a aşezat-o pe vernierele RCS.

- Incredibil, murmură Tanya Nakora. Păcat că asta n-a salvat-o.

Jurnalul călătoriilor Patriciei Mulligan era scris pe sol, împrejurul epavei. După ce echipa de salvare cercetase sfărâmăturile, găsiră şirul singuratic de paşi care mergea drept spre vest, traversa creasta şi dispărea dincolo de orizont. Stanley lăsă în jos binoclul. Nu se vedea nici o urmă de paşi care se întorceau.

- Se pare c-a vrut să vadă Luna înainte să i se termine aerul, zise el.

Clătină încet din cap înăuntrul căştii.

- Mă-ntreb cât de departe a ajuns?

- Nu s-ar putea cumva să fie în viaţă? întrebă Nakora. Era o puştoaică tare ingenioasă.

- Nu îndeajuns de ingenioasă ca să respire vid. Nu-ţi face iluzii - misiunea asta de salvare a fost o farsă politică de la început. N-am avut nici o şansă să mai găsim aici pe cineva încă în viaţă.

- Totuşi, trebuia să încercăm, nu-i aşa?

Stanley scutură din cap şi-şi lovi casca.

- Stai un pic, scârba de radio îmi face figuri. Recepţionez un fel de feedback - aproape că sună ca o voce.

- Şi eu o aud, comandante. Dar n-are nici un sens.

Vocea din radio era slabă.

- Nu închideţi luminile. Vă rog, vă rog, nu închideţi lumina...

Stanley se întoarse spre Nakora.

- Tu o...?

- O aud, comandante... dar nu cred.

Stanley luă de jos reflectorul şi începu să baleieze orizontul.

- Alo? *Rescuer* o cheamă pe astronauta Patricia Mulligan. Unde naiba eşti?

Costumul spaţial fusese alb imaculat odinioară. Acum era cenuşiu murdar din cauza pulberii lunare, doar panourile solare zdrenţuite şi îndoite de pe spate arătau lustruite cu grijă. Silueta dinăuntru era aproape tot atât de zdrenţăroasă.

După o masă şi o baie, îşi recăpătase coerenţa şi era gata să explice.

- A fost vârful muntelui. M-am urcat acolo ca să rămân la lumină şi, la limită, am ajuns suficient de sus ca să vă aud radiourile.

Nakora aprobă.

- Asta ne-am imaginat şi noi. Dar restul - luna trecută - chiar ai mers pe jos în jurul Lunii? Unsprezece mii de kilometri?

Trish dădu din cap.

- Ăsta-i singurul lucru la care m-am putut gândi. Mi-am zis, e aproximativ distanţa dintre New York şi Los Angeles, dus-întors - au fost oameni care au mers atât pe jos şi au supravieţuit. Viteza medie de mers era cu puţin sub zece mile pe oră. Faţa îndepărtată a fost partea cea mai grea - s-a dovedit a fi mult mai accidentată decât faţa apropiată. Dar stranie şi ciudat de frumoasă, pe alocuri. N-aţi crede ce lucruri am văzut.

Clătină din cap şi râse încetişor.

- *Eu* nu cred unele dintre lucrurile pe care le-am văzut. Cât de imensă e - de-abia i-am scrijelit suprafaţa. O să mă întorc, comandante. Îţi promit.

- Sunt sigur c-o vei face, zise comandantul Stanley. Sunt sigur c-o vei face.

După ce nava decolă de pe Lună, Trish privi pentru ultima oară suprafaţa. Timp de o clipă i se păru că vede o siluetă singuratică stând pe suprafaţa lunară, fluturându-şi mâna în semn de rămas-bun. Nu flutură mâna ca răspuns.

Privi din nou, iar afară nu era nimic, doar o pustietate magnifică.

Traducerea: Florin Pâtea

POŞTA REDACŢIEI

PAULUS TEODOR. Mai ai încă mult de citit (şi asimilat) pentru a depăşi faza de pastişare a lui R2D2 şi C3PO.

FLORIN SPADA. Interesant ca debut. Sunt totuşi convins că se pot reuşi lucruri mult mai bune. Aştept şi alte texte.

VIOREL (Simeria?) Există unele idei, dar din gama celor folosite de majoritatea debutanţilor. Recomand frecventarea unui cenaclu de specialitate. În Timişoara sunt (erau) două, în Lugoj unul...

GEORGESCU ROXANA. Mulţumim pentru aprecieri şi urări. Din păcate, textele trimise nu sunt convingătoare. Ideile sunt banale, iar stilul păcătuieşte prin excesul de acţiune simplistă. "Crimă perfectă" mi s-a părut ceva mai bună. Aştept şi altceva.

VASILE MOISESCU. 1) Am reţinut textul, care mi se pare promiţător. 2) Încercări au mai existat (v. Constantin Cozmiuc, Marius Alecu); oricum, este o alternativă pe care o susţin, deoarece mi se pare de-a dreptul interesantă.

Mihai Dan Pavelescu

ZILELE CENACLULUI „POZITRONIC"

Organizate de *Asociaţia pentru Arte Prospective GENEZE* din Buzău, în colaborare cu *MTS -Departamentul Tineret* şi *Fundaţia pentru Tineret Buzău*, în pitoreasca staţiune Sărata Monteoru, în perioada 24 - 26 septembrie 1993 - probabil ultimele zile frumoase de toamnă caldă ale acestui an - *Zilele Cenaclului Pozitronic* s-au concretizat, pentru cei circa 50-60 de participanţi locali şi din ţară (Bucureşti, Ploieşti, Iaşi, Craiova, Cluj, Piatra Neamţ şi chiar... Basarabia) prin prelegeri pe tema legăturilor trecute şi viitoare între paranormal şi SF - la care au ţinut expuneri scriitorul Ion Ţugui, conferenţiarul Florin Munteanu şi alte persoane interesate de subiect - inclusiv terapeuţi practicând metode neconvenţionale (tradiţionale), bioenergetice şi fitoterapeutice - precum şi printr-un concurs literar SF cu premii.

În restul timpului, schimburi de idei, cenacluri nocturne şi controverse pe teme ştiinţifice şi literare.

Juriul concursului a fost alcătuit din subsemnatul, Grămescu Mihail, scriitor membru al Uniunii Scriitorilor din România, desemnat de cei participanţi ca preşedinte al juriului, Mircea Liviu Goga, scriitor şi redactor la postul Radio Craiova şi Dan Pană - unul dintre conducătorii cenaclului *Pozitronic* din Buzău. Preselecţia textelor a fost făcută de Adrian Bănuţă, redactor şef al „Jurnalului SF".

Nivelul valoric al textelor prezentate în faza finală a fost deosebit de elevat, fapt oglindit şi prin numărul mare de premii acordate, precum şi prin cele încă vreo 20 de texte recomandate de juriu pentru publicare.

S-au acordat următoarele premii:

Marele premiu, oferit de Asociaţia GENEZE-Buzău povestirii *Drum către lumi imposibile* de Alina Popov (cenaclul H.Coandă-Craiova), premiul special oferit de *Inspectoratul pentru Cultură Buzău*, povestirii *Full Man* a lui Gabriel Brăila (cenaclul SFera); premiile „Jurnalului SF" textelor *Viermele Perfecţiunii* de Mihai Hăulică (cenaclul Quasar-Iaşi) şi *Dolce Vita* de Traian Bădulescu (cenaclul Planetar SF-Bucureşti); premiile *Radio Craiova* lui Ovidiu Gheorghe Ruţă (cenaclul V. Papilian din Cluj) - pentru ambele texte cu care a participat - în primul rând pentru cel intitulat *Nada*. S-a acordat premiul *Prima Verba* (pentru debut SF) textului *Cântecul lui Igor* de Iulia Teodorescu (cenaclul Pozitronic-Buzău) - o superbă metaforă poetică rezonând magic şi religios.

Pentru genuri anexe s-au acordat următoarele premii speciale, constând în recomandarea spre publicare cu prioritate pentru valoarea artistică ieşită din comun: fanteziei eroice *Noma* de Florin Ursu; ficţiunii speculative *Natură Moartă* de Monica Nicolau (grupul Ponci), socioficţiunii *Mântuire Mecanică* de Ciprian Câmpeanu (Quasar-Iaşi) şi foarte greu încadrabilului text *Zăpadă şi Lupi* de Cristian Hriscu, amintind prin problemele de încadrare la un gen anume între realism (mainstream) şi fantastic de o altă „piatră de încercare" a criticii româneşti de acum mai bine de un deceniu - *„Vânătoare de vulpi"* a lui Vasile Rebreanu.

Premiul de grafică a fost acordat de organizatori lui Ionuţ Bănuţă.

O întâlnire plăcută şi reuşită la nivel cultural - demnă de felicitări pentru eforturile pe care le-a presupus din partea gazdelor.

Mihail Grămescu

Dezlegarea jocului din numărul trecut:
1.EMOTII - OWEN; 2.CAI - MURRAY; 3.US - FOC - IL - M; 4.ATOL - ANGLIA; 5.TOLOS - ZIARE; 6.OD - RUS - NC - R; 7.ROSAS - REED; 8.NP - ACEA - UL; 9.ETERN - P - ROY; 10.M - CINTEZA - E; 11.MOINA - DOCIL; 12.ANI - HAECKEL

MAROA-VINCENT... A ȘAPTEA PLANETĂ A LUI URANI... OMUL CĂLĂTOREA. DAR NU MAI VOIA SĂ-ȘI IROSEASCĂ ANII ZBU-RÎND PRINTRE STELE: CREASE **TUNELUL**, TRECEREA DIRECTĂ ÎNTRE PLANETE PE AXA CURBURII SPAȚIU-TIMP...
STAPINII TUNELULUI
SCENARIU ȘI DESENE:
Riess
STOP MOTOARELE & STABILITATE ANTI-G NORMALĂ... MATERIALIZARE ÎN 30"!
DECLANȘAT CÎMPUL DE PRELUARE!
MATERIALIZARE ÎN 10"!
9..8..7..6..5..4..3..2..1..0.!
SALA IMENSĂ A SECTORULUI DE PRELUARE ZUMZĂIA CA DE OBICEI LA SOSIREA UNUI NOU TRANSPORT...
...ȘI TOT CA DE OBICEI, NAVETA SE MATERIALIZĂ ÎN TUNEL, ASTUPÎND CU CEI 3 KILOMETRI AI DIAMETRU-LUI PUTUL ADÎNC... OAMENI ȘI MĂRFURI DIN TOATE COLȚURILE GALAXIEI SOSISERĂ PE MAROA-VINCENT...
1

NEGUȚĂTORII AU SOSIT, STĂPÎNE! ÎN SCHIMBUL MINEREULUI VOM OBȚINE TOT CE NE DORIM!
PRIMEȘTE-I BINE, URIO! SĂ AIBĂ TOT CONFORTUL! DAR, NU UITA...
...ȚINE-I ÎN ORAȘ, URIO! SĂ NU NE TREZIM CA DATA TRECUTĂ...!
UN ACCIDENT, STĂPÎNE! OMUL NU APUCASE SĂ VADĂ NIMIC. L-AM LICHIDAT DEGEABA!
CÎT DESPRE SPIONII CONFEDERAȚIEI, FIȚI LINIȘTIT...
...TOȚI VIN PRIN TUNEL. E SINGURA CALE. ÎI PUTEM DEPISTA ȘI DEZINFORMA AȘA CUM DORIM NOI.
TUNELUL E SINGURUL DRUM DE LA O PLANETĂ LA ALTA, SINGURUL MOD DE A CĂLĂTORI...
NU!
...IAR NOI SÎNTEM STĂPÎNII TUNELULUI! TOTUL E ÎN MÎINILE NOASTRE...!
TAXI!
U 2
NOII SOSIȚI PE MAROA-VINCENT SE RĂSPÎNDIRĂ ÎN ORAȘUL INELAR, MÎNAȚI DE INTERESE... ȘI TOTUL AR FI CONTINUAT AȘA, DACĂ...

NECUNOSCUTA

Telefonul a sunat mult timp. Într-un târziu a întins mâna, cu ochii închişi, a pipăit cu degetele conturul pernitei, discul, receptorul şi până la urmă a răspuns.

- Ce mai faci, iubitule? (o voce obraznică şi alintată de femeie).

- Cine e? întrebă cu limba încleiată de somn.

Vocea tace o vreme, apoi continuă pe acelaşi ton:

- Nu te-ai trezit până la ora asta, lene scumpă ce eşti? Scoală-te imediat! Să te găsesc îmbrăcat, spălat şi mâncat, că dacă nu, te mănânc eu! Ai înţeles?

Enervat, îi strigă că nu e ora cea mai potrivită pentru bancuri proaste şi închide. Se întoarce cu faţa la perete şi încearcă să adoarmă la loc. Nu mai reuşeşte. Aprinde veioza şi se uită la ceas. Ochii îl ustură. Abia îi mai poate ţine deschişi. Încearcă din nou să adoarmă. După o vreme se scoală şi se îmbracă. Îşi aprinde o ţigară. Se plimbă de colo-colo prin cameră. Nu ştie ce să facă la ora asta atât de neobişnuită.

Se aşează pe marginea patului, cu faţa în mâini. Treptat, gândul se amestecă în mod incoerent cu visul. Imagini baroce, deformate, scâlcite. Munca, telefonul sunând, totul capătă proporţii uriaşe, fiecare amănunt al serii precedente se transformă unul în altul ca să se piardă pe rând în neant.

Se trezeşte tresărind. Se întinde îmbrăcat pe pat. Închide ochii. Nu mai poate adormi. Este treaz de tot. Se duce la bucătărie şi mănâncă.

Telefonul sună iar. Aceeaşi voce îl anunţă că e vis-a-vis şi îl aşteaptă să coboare. Convine că e vorba de o glumă, îşi pune totuşi paltonul şi iese.

Viscoleşte. O lumină palidă, vestind că peste câteva ore avea să înceapă o nouă zi. Traversează. Nu e nimeni pe stradă. Vântul mătură zăpada. Se pregăteşte să se întoarcă. Se aude strigat. Cineva îi face semn din cabina telefonică. În spatele geamului acoperit cu flori de gheaţă îi zâmbeşte o figură de femeie tânără, frumoasă, cu buzele roşii lipite de sticlă. Se apropie de cabină. Ea îi face semn să intre.

Se înghesuie unul în celălalt, în spaţiul îngust. Ea se uită la el în sus, cu ochi umezi şi mari, băgându-i în nas o şuviţă de păr care miroase, în mod paradoxal, a fân proaspăt cosit.

- De unde mă cunoşti?

Ea râde.

Negăsind altceva de zis, o invită la el.

- Nu, mulţumesc, eşti foarte drăguţ. Sunt însă grăbită. Nu am timp acum. Eram în trecere şi fiindu-mi dor, nu am mai avut răbdare să aştept şi mi-am zis că nu o să te supere faptul că insist să ne revedem atât de curând.

- Şi ce vrei să facem? Hai să ne plimbăm cu maşina.

- N-am timp. Altădată.

- Şi ce vrei să facem? Să stăm înghesuiţi în cabina asta şi să ne uităm unul la celălalt?

- Dacă te deranjează atât de tare şi nu-ţi face plăcere să mă vezi...

- Nu e vorba de asta!

- ...hai să ne plimbăm pe străzi.

- Vino la mine.

- Nu am timp.

- Dacă te duci undeva, te conduc eu cu maşina.

- Asta nu se poate.

Se plimbară pe străzi. Nu reuşise în nici un chip să închege o discuţie cât de cât coerentă, în urma căreia să poată înţelege de unde îl cunoaşte ea. Părea că îl cunoaşte totuşi foarte bine.

„E o glumă, e o glumă! Cineva i-a dat numărul meu de telefon şi adresa. Cineva i-a spus cum arată camera mea şi toate celelalte."

Parcă ghicindu-i gândurile, ea îi spulberă bănuiala spunând:

- Când te întorci acasă, te rog să scoţi fotografia logodnicei din spatele noptierei. Nu se cade, nu?

- De unde ştii?...

„De unde poate şti? Fotografia a căzut aseară, când am stins veioza. Nimeni nu putea să afle asta."

Apoi îi dădu prin minte că e o vecină din blocul de vis-a-vis.

„Ar fi putut să vadă cu un binoclu pe geam. E clar."

Începu să râdă de perspicacitatea lui. Făcu şi nişte apropouri pe tema asta. Ea zâmbi.

- Aici ne despărţim. Te rog să nu mă urmăreşti. O să vin pe la tine când va fi cazul. Şi, te rog, mai gândeşte-te la mine din când în când. Mi-ar face plăcere.

Şi plecă grăbită.

Se lumina de ziuă. Îşi dădu seama că e în faţa casei şi nu înţelese cum de nu a observat asta de la început.

În cameră, veioza ardea aşa cum o lăsase. Scoase poza Vivianei de după noptieră. Privi surâzând spre fereastră.

Şi toate raţionamentele i se năruiră fără a-i lăsa nici o portiţă de scăpare. Jaluzelele! Îşi amintea precis cum le trăsese în ziua precedentă, când venise de la servici. De altfel, privind pe geam, observă că bolcul din faţă era dispus un pic mai la dreapta şi că nimeni nu ar fi putut să vadă colţul camerei în care se afla patul şi noptiera.

Întins pe pat. Nemişcat.

Percepea în mod exterior, pur senzorial, că în spatele jaluzelelor s-a făcut zi. Apoi că se înserează. Apoi că e noapte iar. Dar asta nu însemna nimic.

Nici nu îşi pusese problema să se ducă la serivici, deşi de obicei era un calvar pentru el chiar şi ideea unei întârzieri. Absenţă nemotivată nu avusese niciodată.

La trezit la realitate soneria. Era Viviana.

- Ce s-a întâmplat? Eşti bolnav?

- Nu.

- Ai fost plecat?

- Nu.

- De ce n-ai venit la servici?

El tace. Îşi dă seama că îi e foame. Îşi aduce aminte că n-a mâncat decât...

- Am dat o mie de telefoane. De ce n-ai răspuns? S-a întâmplat ceva?

- Da.

- Ce?

- Nu ştiu.

Viviana îl priveşte atent:

- Vrei să terminăm? Te-ai plictisit?

- Da, cred că ar trebui să terminăm.

- Te-ai plictisit de mine?

- Nu. Te iubesc.

- Atunci e vorba de o alta.

- Nu.

- Atunci?

- Nu ştiu. Lasă-mă acum. O să vorbim altă dată.

Viviana izbucneşte în plâns şi iese trântind uşa.

Au dat telefon întâi. Apoi, şeful în persoană a venit să-l vadă. A întrebat de ce. A încercat să-l convingă.

Până la urmă i-a aprobat cererea de demisie.

Trecuseră douăzeci şi două de zile. Şi în seara aceea a sunat, el a deschis, şi în prag era ea.

- Te-ai mai gândit la mine?

- Stupidă întrebare, răspunde el morocănos.

Ea râde încântată. Se juca în faţa oglinzii, aranjându-şi părul. El începu brusc:

- Trăieşti, speri, crezi. Îţi faci planuri de viitor. Îţi aranjezi viaţa într-un anumit fel. Întreţii relaţii cu diferite persoane. Iubeşti, sau poate doar crezi că eşti îndrăgostit. Toată lumea aşteaptă să audă că peste câteva zile e nunta. Te înţelegi cu ea minunat. Ai toate şansele să fi avansat în curând într-o funcţie înaltă. Toţi sunt mulţumiţi de tine. Toată lumea te simpatizează. Totul e clar, simplu şi precis. Îţi cumperi apartament, mobilă, maşină mică. Nu ai nici un motiv să fi nemulţumit. Vine însă momentul când în viaţa ta apare Necunoascuta.

Şi, dintr-o dată, termini cu logodnica fără să-i poţi da nici o explicaţie plauzibilă, îţi dai demisia de la servici, vinzi maşina, devii un om retras, de neînţeles, irascibil şi trist. De fapt, cine eşti, cum te cheamă, de unde mă cunoşti şi care sunt relaţiile dintre noi?

Ea se uită la el prin oglindă. Ca şi când i-ar fi venit în mod neaşteptat o idee, se apleacă şi scoate din noptieră oglinda mică pe care el o folosea când se rădea.

- Vino să vezi ceva! îi spune.

Şi el se apropie. Ea aşează oglinzile una în faţa celeilalte. El priveşte şi vede imaginea ei reflectându-se dintr-una întralta, din ce în ce mai adânc, mai departe, mai mic, mai neclar.

Pierduse noţiunea timpului. Nu mai ieşise de mult nicăieri. Dormea. Era treaz. Vorbea. Tăcea. Privea. Îşi amintea. Lucrurile se succedau fără nici o ordine precisă. Ea apărea şi dispărea la anumite intervale, dar nu putea să stabilească nici o legitate. Găsise într-o zi ceasul stat. Uitase să-l întoarcă. Fără să ştie ce oră este, din zi sau din noapte, îl întoarse şi-l lăsă ticăind pe masă. Uneori îşi amintea de el şi îl întorcea, fără să-l potriveasc însă. Treceau uneori zile, poate chiar săptămâni, între momentul când se oprea şi momentul când el îl întorcea din nou.

Când şi-a pus pe ea haina, i-a căzut ceva din buzunar. Nu îşi dăduse seama ce e, dar a tăcut.Ea l-a sărutat şi a plecat.

După aceea el a ridicat de jos obiectul. Era o fotografie. O bătrână cu părul lung, despletit şi alb, strălucitor de alb.

Ceva te izbea din primul moment. Nu îşi dădea seama ce anume.

Bătrâna avea ochi spălăciţi, mâini pe care pielea se lipise de os. Faţa îi arăta ca un pergament în care ar fi fost înfăşurat un bolovan colţuros. Doi dinţi hâzi răzbăteau de sub buza inferioară, lungi şi subţiri, până la nivelul nasului. Unghii enorme şi ascuţite, crăpate până la rădăcină. Mâna dreaptă se sprijinea pe un baston lucios. Mâna stângă, cu un briliant cât un ou de porumbel, o ţinea întinsă înainte, ca pentru a arăta celui ce privea fotografia piatra străvezie în care privirile se pierdeau într-un spaţiu imprecis care le sorbea în golul orb al sticlei de cărbune. (Cărbune şi cenuşă).

Îi veni în minte ideea inexplicabilă că hoaşca are multe mii de ani, de timp...

O rază de lumină sticli orbitor şi metalic în bastonul din mâna ei dreaptă şi întrezări o clipă gravat în materialul din care era făcut, ca într-o lamă, cuvintele: Ad astra ex pulvis.

- Unde stai? o întrebă o dată.

- Unde stau?

- Da.

- Nu pot să-ţi spun.

- De ce?

- Nu trebuie.

Zâmbeşte către el. Apoi făţă ei deveni serioasă. Îl priveşte atât de neclintit încât întoarce el capul primul, involuntar, motivând parcă gestul prin căutatul unei ţigări.

- Stai undeva, într-adevăr?

Nu se trezise când ea îl mângâiase pe păr. Deşi dormea mult, era din ce în ce mai obosit. Atunci ea a ridicat jaluzelele. Lumina a pătruns în

cameră, scoţând la iveală praful ce se aşternuse pe masa de scris, pe cărţi, pe lucrurile nefolosite. Într-un colţ se zărea o imensă pânză de păianjen de praf tremurând într-un curent imperceptibil de aer.

El deschide ochii şi vede conturul ei în lumină. Ea se uită pe geam. Şi spatele ei se cocoşează treptat, mâinile sprijinite de fereastră sunt subţiri şiunghiile, ca nişte ghiare, zgârie sticla. Părul, în lumină, e alb, orbitor de alb.

Se întoarce către el. E ea, cea dintotdeauna. Iluzia stârnită de contre-jour încetează.

- Te-ai trezit? Vino repede să vezi ceva caraghios!

Lângă ea, la fereastră. O cuprinde cu mâna pe după umeri şi îi urmăreşte cu plăcere buzele cum se mişcă atunci când rosteşte:

- Nu te uita la mine! Uită-te pe geam.

Întoarce ochii încet, nevenindu-i să şi-i desprindă de pe chipul frumos. Cine e ea pentru el? până când se vor mai vedea? De unde vine, când intră la el în casă zâmbind şi sărutându-l în prag? Unde se duce, când iese şi dispare în hăul impalpabil şi abstract ascuns sub cuvântul „afară“? Până când vor fi împreună? Şi de când se cunosc?

- Vom fi împreună mereu. Nu te voi părăsi niciodată. Nimic nu ne poate despărţi. Întotdeauna am fost împreună. Ţii minte cireşul mare din vie? Stăteai pe crengile de jos şi te uitai pe ceea ce vedeai întâia oară, deasupra ta, şi picioarele şi mâinile ţi se muiaseră şi te furnicau. Ţii minte? La foarte puţin mai sus de capul tău (ce blond şi dulce erai! ca o fată), sub fusta largă şi roşie a femeii, carnea tare şi bronzată, părul negru şi gros şi chiar sânii, de jos în sus, albi şi tari în umbra bluzei, proiectându-se direct pe cerul albastru ca norul...Ţii minte?

- Da, da.

- Eram cu tine. Sau în noaptea când a ieşit fata aceea numai în cămaşă de noapte, subţire şi strävezie, să-ţi aducă apă de la fântână şi te-ai sculat de la masă şi te-ai dus după ea şi ai îmbrăţişat-o ca s-o ajuţi să treacă de lanţ şi ea s-a întors şi v-aţi sărutat şi ea stătea cu picioarele goale în mocirla de lângă jgheabul vitelor. Ţii minte?

- Da.

- Şi atunci. Şi când te plimbai pe malul lacului cu puştoaica şi soarele apunea de cealaltă parte şi apa era roşie şi ea călca prin iarba necosită şi tu o ţineai pe după mijloc şi simţeai cum respiră şi cum îi bate inima şi v-aţi urcat în barcă şi vâslele se mişcau încet printre florile de nuferi albe şi se prindeau ierburi de vâsle şi ei i se ridicase rochia şi i se vedeau pulpele albe şi fine şi tu îţi descheiaseşi cămaşa şi s-a oprit barca la celălalt mal şi ai prins-o de o rădăcină ieşită din pământ, rădăcina era albă şi goală, şi voi aţi urcat panta acoperită de pădurea - cea rară şi ea s-a sprijinit cu spatele de un salcâm bătrân şi ai sărutat-o şi aţi ieşit apoi la marginea pădurii şi v-aţi întins alături şi tu te uitai la cerul acoperit de stele şi ea stătea cu ochii închişi şi pământul era cald şi ea s-a aplecat peste tine şi te-a sărutat şi avea buzele răcoroase şi ţi-a spus că te iubeşte şi v-aţi întors la barcă şi apa era liniştită acum ca o oglindă şi barca foşnea pe ierburi monoton şi te-ai uitat la ea şi în părul ei rămăsese un fir de iarbă verde contrastând cu buzele roşii şi ochii întunecaţi şi ea tăcea. Îţi aminteşti?

- Da.

- Şi atunci. Şi când voiai să te căsătoreşti neapărat cu cea care te chemase la ziua ei şi a dansat cu cel mai bun prieten al tău şi i-ai văzut sărutându-se şi ai băut pahar după pahar cât timp ei au stat încuiaţi în cealaltă cameră şi pe urmă te-ai aşezat pe treptele din faţa casei şi ea a venit şi te-a mângâiat pe cap şi s-a aşezat lângă tine şi şi-a lipit obrazul de al tău şi ai început să plângi şi ai sărutat-o şi te-ai ridicat şi ai plecat şi la colţul străzii te-ai oprit să vomezi. Mai ţii minte ce ai simţit atunci?

- Da.

- Mai ţii minte? Ei bine şi atunci eram cu tine. Întotdeauna!

„Doamne, câte cunoaşte despre mine! De unde poate să ştie ea toate astea? Nu i le-am spus niciodată. Nici ei, nici nimănui“, gândi el.

- Dar de unde cunoşti toate astea? Cine eşti?

- Lasă acum. Uită-te şi tu ce caraghios. Uită-te pe geam când îţi spun!

Pe geam se vedea strada pustie, blocul din faţă, înalt şi orb şi rece, piatra rece, fără ferestre, fără uşi, încât îţi puneai întrebarea inevitabil ce reprezintă construcţia asta şi toate celelalte construcţii oarbe ţi mute, cine le-a făcut, când şi cu ce scop, la ce slujesc?

În rest nu era nimic. Strada cunoscută şi clădirile cunoscute. Nimic.

Se întoarse către ea mirat.

Îl frământa problema ca sentiment, ce senzaţie, cum se numesc şi care sunt relaţiile dintre ei.

Stătea întins pe pat, cu ochii închişi, cu mâinile încrucişate pe piept.

Soneria suna.

Stătea întins pe pat, cu ochii închişi, cu mâinile încrucişate pe piept.

Era ea. Stătea în faţa uşii. Apăsa pe sonerie.

Stătea întins pe pat, cu ochii închişi, cu mâinile încrucişate pe piept.

Ea apăsă iar pe buton. Soneria zbârnâie prelung.

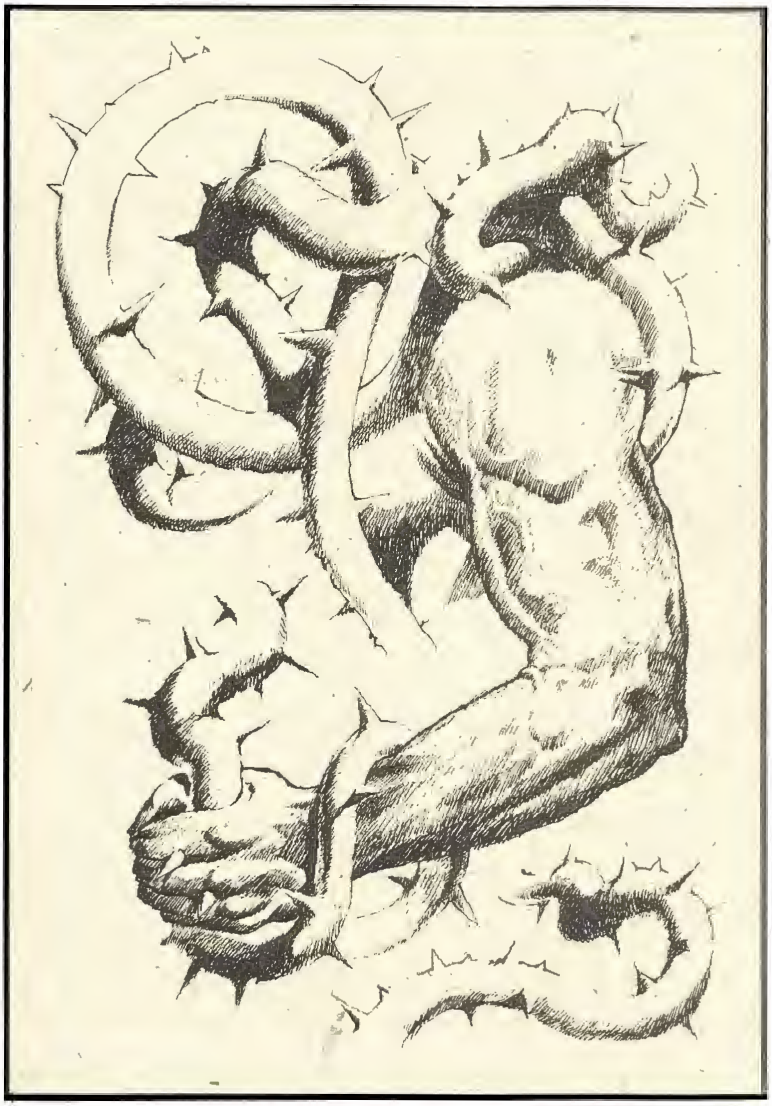
Dar el stă nemişcat, întins pe pat, cu ochii închişi şi cu mâinile încrucişate pe piept.

Ea stă în faţa uşii. Se întoarce. Coboară scările. Iese din imobil. Traversează. Pleacă pe strada largă, printre clădirile gigantice şi cenuşii.

El stă pe pat, întins, cu ochii închişi şi cu mâinile încrucişate pe piept.

Mihail Grămescu

F R I T Z L E I B E R jr.

Desen de Walter Riess

Pădurea fermecată

„The Enchanted Forest“

Obscuritatea avea un miros greu, ca frunzele arborelui Fomalhaut Aa; răspândea o aromă acră ca focul de brusă de pe Rigel; fremăta de trepidaţii ca o casă de dans a Proscrişilor. În ea plutea un zumzet grav şi vibrant, asemănător celui produs pe Terra de o viespe rănită.

Un mecanism ticăi uşor. O poartă ovală se deschise în umbră.

Prin orificiu filtră o dulce lumină verzuie, însoţind mireasma unică, încărcată de aromele vegetale uşor acide ale unei planete necunoscute.

Nuanţa verzuie a luminii era cauzată de ramurile spinoase care se încâlceau în faţa chepengului deschis. Pentru ochii obişnuiţi cu întunecoasele privelişti ale spaţiului, acest oval strălucitor zăbrelit de crengi înlănţuite, groase cât braţul, constituia o imagine şocantă.

O mână apăru din umbră, apropiindu-se de bariera verde.

Pinii transluctzi, lungi cât degetul, fremetară, se retractară alene, apoi atacară - greşind ţinta cu un milimetru, căci mâna îşi oprise înaintarea.

Mâna nu se retrase, ci întârzie în apropierea spinilor, ca şi cum ar fi dezmierdat pericolul.

Un râset vesel şi vioi acoperi zumzetul de viespe rănită al obscurităţii.

„Va trebui să pulverizez armata asta blestemată de pumnale ca să pot ieşi din epavă" - gândi Elven. „Totuşi am avut noroc. Hăţişul ăsta de m ni a amortizat căderea rachetei şi mi-a salvat viaţa".

Deodată tresări. Zumzetul care răsuna în spatele lui se modifica pe nesimţite, articulându-se în cuvinte:

- Eşti rapid, Elven!

- Mai rapid decât oricare dintre astronavele voastre de urmărire - răspunse Elven, fără a se întoarce. Mai rapid chiar decât lumina.

- Ai ajuns departe, Elven. La zeci de ani lumină.

- La sute - corectă Elven.

- Şi totuşi îţi vorbesc, Elven.

- Dar nu ştiţi unde sunt. Am plonjat orbeşte în subspaţiu. Şi n-aveţi nici un punct de reper. Discursul tău, Fedris, se adresează infinitului.

- Să ştii însă - insistă vocea viespei rănite - că oricât de repede şi de departe vei fugi, undeva tot va trebui să te opreşti. Şi atunci, noi tot te vom regăsi.

Elven, cu privirea aţintită pe cadrul verde al porţii, chicoti cu veselie:

- Voi să mă găsiţi! Şi, mă rog,unde, Feris? Pe care dintre milioanele de planete ale Confederaţiei? Pe care din sutele de milioane care nu fac parte?

Vocea bâzâită se făcea tot mai slabă:

- Lumea ta natală este moartă, Elven. Dintre toţi Proscrişii, tu eşti singurul care te-ai strecurat prin barajele noastre.

De astă dată, Elven nu mai răspunse. Se pipăi la gât şi scoase cu precauţie un medalion, în care era încrustată o mică sferă albă, nu mai mare ca o albină. O aşeză în palmă, ca pe un obiect preţios, şi o privi cu sumbră ironie. Apoi, cu aceeaşi grijă cu care se umblă cu o amuletă sau un fetiş, o repuse în medalion.

Vocea nu mai era decât un murmur spectral:

- Eşti singur, Elven. Singur cu miresmele şi spaimele universului. Necunoscutul te va găsi înaintea noastră, Elven. Timpul, spaţiul şi destinul se vor uni, conspirând împotriva ta. Hazardul, el însuşi, va fi...

Vocea fantomatică transmisă de radio se stinse, odată cu epuizarea ultimului strop de energie care mai subzista în echipamentul deteriorat al astronavei.Tăcerea învălui cabina sfârtecată aparatului.

Elven hohoti strident.

Fedris - psihologul! Fedris - nebunul!

Acest Fedris oare chiar credea că-i va putea slăbi moralul că ameninţări de vrăjitor primitiv, care face apel la puterile sugestiei?

De parcă ar mai fi auzit vreodată de un Proscris care să creadă în supranatural!

Şi totuşi, existau în univers situaţii care să depăşească limitale înţelegerii, stranii frumuseţi născute în străfundurile minţii supuse pericolului. Însă numai Proscrişii le cunoşteau. Căci asemenea senzaţii vor rămâne pe vecie ignorate de jalnicele turme domesticite ale Confederaţiei, care nu respectă decât siguranţa şi laşitatea - aşa cum a făcut-o dintotdeauna cea mai mare parte a umanităţii - şi care îi urăsc pe adepţii frumuseţii şi ai primejdiei. Cum i-au urât pe Proscrişi, mergând până la a-i distruge pe toţi... cu o unică excepţie.

Singur, spusese Fedris? Elven zâmbi enigmatic, atinse medalionul ce-l purta la gât şi se ridică dintr-un salt.

În câteva minute găsi în epavă obiectul de care avea nevoie.

„Şi acum, Fedris - murmură el - am de îndeplinit o mică operă de creaţie. Sau, mai curând, de re-creaţie".

Îndreptă spre orificiul verde ţeava unui pulverizor. Nu se auzi nici o explozie, însă crengile fură agitate de un tremur; începură să se înnegrească, în timp ce spinii dispăreau, transformându-se într-o pulbere cenuşie fină, care se răspândi în vânt. Elven se apropie de poartă şi rămase o clipă în prag; cu părul blond, cu buzele încremenite într-un zâmbet rece, cu ochii strălucitori, era frumos ca un tânăr zeu sau ca un demon adolescent, în bluzonul său negru brodat cu fir de platină.

Apoi se aplecă spre exterior, dirijă în jos pulverizorul său cu ultrasunete şi degajă o zonă circulară în hăţişul de mărăcini. Când termină, sări pe pământ şi picioarele sale atingând solul stârniră un nor de pulbere fină.

Elven opri pulverizorul, îşi şterse fruntea cu dosul palmei, zâmbi batjocoritor la adresa propriei enervări crescânde şi privi pădurea de rădăcini care-l înconjura din toate părţile. Fizionomia acesteia rămăsese neschimbată dealungul kilometrilor pe care-i parcursese. Mereu aceiaşi spini asemănători unor pumnale de sticlă, mereu aceleaşi tufişuri cu frunze ascuţite, crescând din acelaşi sol roşiatic. Nici un semn al vreunei schimbări de peisaj.

Şi nici cea mai vagă urmă de vietate, dacă se făcea abstracţie de spinii înşişi, care lăsau impresia că-l reperează ori de câte ori se apropia prea mult. Cu titlu de experienţă se lăsase înţepat de unul dintre ei - unul minuscul, încă „pui" - şi rezultatul fusese înfiorător de usturător.

Ciudate meleaguri! Mintea lui Elven căuta necontenit o explicaţie. Să fie vorba mai degrabă de o plantaţie, nu de o pădure? Ori plantele acestea satură cu otravă tot mediul înconjurător, tot aşa cum sequoia terestră îşi îmbibă trunchiul cu lignină? Se strădui să surâdă, însă un fior îi străbătu şira spinării.

Dar, în absenţa oricărei vieţi animale, care putea fi rostul spinilor?

Ce codru ridicol! Evoca prin monotonia sa pădurile vrăjite din vechile basme terestre cu zâne. O idee care l-ar fi încântat pe doctorul Fedris!

Măcar dacă ar fi avut, cât de cât, idee de coordonatele spaţiale ale planetei, tot ar mai fi putut ghici sau aproxima celelalte forme de viaţă. Sporii care dau naştere vieţii migrează prin spaţiu de la o lume la alta, astfel că sistemele solare, sau chiar aglomerările stelare, tind să aibă similitudini biologice. Numai că el călătorise mult prea repede, cu viteza colosală a celei mai rapide astronave a Proscrişilor, pentru a mai fi putut să observe şi stelele. Şi iată că acum îi era imposibil să-şi dea seama unde se află.

După cum - îşi aminti el - lui Fedris îi era imposibil să-l localizeze. Ca şi oricărui alt sistem de veghe spaţială. Căci nici măcar el însuşi nu-şi prevăzuse sosirea: la ieşirea din sub-spaţiu intrase în coliziune cu un meteorit şi astronava sa avariată deviase instantaneu spre cea mai apropiată planetă.

Poate după căderea nopţii şi apariţia stelelor, va reuşi să se orienteze. Bineînţeles, dacă există noapte pe această lume. Şi dacă plafonul norilor groşi se va risipi.

Îşi consultă busola. Acul acestui instrument primitiv, dar util, funcţiona. Bine măcar că planeta are un câmp magnetic. Şi, probabil, o alternanţă zi/noapte - pentru a întreţine viaţa vegetală - cu o temperatură acceptabilă.

O dată ce va fi ieşit din pădurea asta, va fi în măsură să pună pe picioare un plan de acţiune. Şi să găsească oraşe! Chiar şi un singur oraş!

Puse busola în buzunarul bluzonului, mângâind cu o stranie afecţiune, aproape cu respect, medalionul ce-l purta la gât. Apoi privirea lui se opri din nou pe încâlcitura vegetală care îi închidea calea.

Da, părea o replică exactă a acelor păduri vrăjite, prin care, pentru a-şi croi drum, cavalerii din poveşti erau nevoiţi să mânuiască cu ardoare spadele.

Era mult mai uşor cu pulverizatorul - şi în rezervoarele sale ultrasonice mai era suficient combustibil pentru a-şi deschide cale pe kilometri şi kilometri întregi.

Întoarse capul pentru a privi tunelul pe care-l trasase până acolo.

Prin cenuşa de culoarea ardeziei care acoperea solul, începeau deja să răsară mlădiţe verzi.

Tufele de mărăcini erau atât de dese, încât Elven fu luat prin surprindere când pătrunse în luminiş. Cu o clipă mai înainte vedea numai o împletitură stufoasă de ramuri înnegrite sub jetul invizibil al pulverizatorului. Apoi apăru brusc un gol şi, după câţiva paşi, se trezi nu pe tărâmul zânelor, ci într-un decor în care s-ar fi putut înfiripa, la origine, poveştile cu zâne.

Luminişul avea aproape un kilometru în diametru. Pădurea de mărăcini îl înconjura într-un cerc compact. La vreo sută de metri în dreapta lui Elven, un pârâiaş se strecura clipocind din vegetaţia veninoasă, traversând poiana în lungul unei văi cu marginile uşor abrupte. La o oarecare distanţă de pârâu se înălţa o mică colină, pe coasta căreia se răzleţea un pâlc de căsuţe cenuşii. O şuviţă de fum scăpa dintr-unul dintre acoperişuri. În jurul caselor se zăreau câteva căruţe şi unelte agricole rudimentare.

În afara spaţiului ocupat de căsuţe, fiecare palmă de loc din luminiş era cultivată. Pantele colinei erau plantate, la intervale regulate, cu arbori scunzi încărcaţi cu fructe aurii şi roşii. Petecul de câmpie era acoperit de grădini de legume şi de lanuri de cereale, unduind în adierea vântului. Se putea observa totuşi că, aparent, culturile se opreau la vreun metru de liziera mărăcinişului.

Se auzi un muget. O turmă de vite apăruse la poalele colinei, mânată către pâlcul de case de un bărbat înveşmântat într-o tunică grosolană. Un animal mic, după toate aparenţele o pisică, ţâşni din casa al cărei horn fumega şi alergă în întâmpinarea vitelor, alintându-se de picioarele lor. O tânără femeie apăru în prag, privind scena cu braţele încrucişate.

Din întreg acest tablou se degaja o atmosferă de pace şi tihnă rurală, care-l emoţionă pe Elven. Probabil că asemenea cotloane idilice existaseră pe Pământul vremurilor de demult. Încordarea nervoasă a lui Elven scăzu sub influenţa acestei priveliştí pastorale.

O altă tânără femeie apăru de după un boschet, chiar în faţa lui, şi-l privi cu ochii mari. Era îmbrăcată cu un pieptar verde dintr-o ţesătură fină de fibre vegetale. Elven ghicea în ea un anumit farmec primitiv şi, în acelaşi timp, sofisticat. Semăna cu una dintre fetele Proscrişilor care s-ar fi înveşmântat în straie ţărăneşti. Dar chipul îi era cel al unui copil înspăimântat.

Înaintă spre ea prin lanul foşnitor. Fata căzu în genunchi:

- O, Doamne... O, Doamne... - murmură ea cu greutate. Apoi pronunţă în grabă, într-o impecabilă limbă terestriană: „Cruţaţi-mă, stăpâne, şi acceptaţi-mi veneraţia!"

- Te voi cruţa numai dacă-mi răspunzi la întrebări - replică Elven, profitând imediat de situaţie. Cum se numeşte această poiană?

- Poiana - răspunse ea.

- Şi mai cum?

- Poiana, şi atât. Nu mai există altele.

- Atunci, eu de unde am venit? - întrebă Elven.

Ochii îngroziţi ai fetei se măriră şi mai mult.

- Nu ştiu.

Cu pletele sale arămii, fata era de o rară frumuseţe.

Elven se încruntă:

- Cum se numeşte această planetă?

Ea îl privi nedumerită:

- Planetă? Ce înseamnă planetă?

„Se pare că, după toate celea, o să am şi dificultăţi de comunicare" - gândi Elven. Apoi îşi continuă interogatoriul:

- Care este soarele vostru?

- Ce-i acela soare?

Cu un gest de nerăbdare, îi indică cerul cu mâna:

- Ce este acolo, sus, nu dispare niciodată?

- Binevoiţi să întrebaţi - răspunse ea cu glas tremurător - dacă cerul nu dispare?

- Cerul este mereu la fel?

- Nu. Uneori este mai luminos. Acum o să se facă noapte.

- La ce distanţă de aici se află marginea pădurii?

- Nu înţeleg ce vreţi să spuneţi.

Privirea fetei remarcă atunci gura tunelului pe care şi-l croise cu pulverizatorul în masa vegetală. Expresia de frică aproape religioasă care i se citea pe chip se transformă, în acea clipă, în groază.

- Aţi învins spinii veninoşi - murmură ea şi se prosternă, cosiţele ei măturând solul. Apoi adăugă cu o voce scâncită: „Nu-mi faceţi rău, o, A-tot-puternicule!"

- Nu pot încă să-ţi făgăduiesc - replică sec Elven. Cum te numeşti?

- Sefora - răspunse fata într-un suflet.

- Ei bine, Sefora, condu-mă la poporul tău.

Fata se ridică şi o luă la fugă ca un porumbel hăituit, către pâlcul de case.

Când Elven ajunse în faţa casei al cărei horn fumega, cu paşi lenţi care corespundeau - după cum credea el - demnităţii rolului său, era deja aşteptat. Doi tineri puseră un genunchi în pământ în faţa sa, iar femeia, pe care o observase mai înainte stând în prag, îi ieşi în întâmpinare cu un platou încărcat cu fructe purpurii şi aurii.

Învingătorul-spinilor-veninoşi gustă, apoi, cu un scurt semn de aprobare, îndepărtă ofranda, deşi găsise delicioase fructele.

La intrarea în fermă, fu întâmpinat de Sefora, care, roşie ca focul, aducea schimburi şi o cofă cu apă caldă. Cu timiditate, fata arătă spre cizmele ce le avea în picioare. El îi indică cum să le desfacă şi, câteva momante mai târziu, era întins pe un culcuş de piei de animale umplut cu frunze aromate, în timp ce fata îi spăla cu respect picioarele.

Neinteresat, pentru moment, să afle lucruri prea importante, se mulţumi să flecărească alene cu Sefora. Astfel, îi află vârsta - 20 de ani. Existenţa ei se rezuma la muncile câmpului şi la jocuri rustice. Unul dintre tineri, pe nume Alfors, devenise de curând tovarăşul său.

Afară, cerul cenuşiu se întuneca cu rapiditate. Celălalt tânăr, cel pe care Elven îl văzuse prima oară mânând vitele şi care se numea Kors, aduse câteva lemne şi învioră focul, care, trosnind, izbucni în flăcări luminoase. În acest timp, Tulya - tovarăşa lui Kors - îşi făcea de lucru în jurul cuptorului, de unde se răspândea o ispititoare aromă de bucate.

Atmosfera era intimă, deşi puţin afectată. La urma urmelor - îşi zise Elven - doar nu primeşti în fiecare zi, acasă, un zeu la masă. Totodată , la sfârşitul cinei, în cursul căreia se servise tocană şi pâine proaspăt scoasă din cuptor, dulceaţă de fructe şi un vin uşor, binevoi să zâmbească în semn de satisfacţie şi atmosfera deveni mai puţin rigidă, ba, în unele momente, chiar veselă.

Alfors cântă câteva ode închinate naturii, acompaniindu-se la o harfă cioplită grosolan, şi apoi Sefora şi Tulya dansară. Kors se îndeletnicea cu aţâţarea focului şi cu umplerea cu vin a cupei lui Elven, dispărând din când în când, fără îndoială pentru a îngriji de vite.

Elven se simţea bine dispus. Aceste făpturi simple aveau totuşi un nu-ştiu-ce care le făcea să se asemene cu cei de teapa sa - cu Proscrişii. Vădeau o urmă a acelui spirit liber şi nepăsător, atât de urât de către cetăţenii Confederaţiei. (De altminteri, după o oarecare vremeasemănarea deveni greu de suportat şi, cu un gest poruncitor, le înfrână veselia şi entuziasmul).

Totodată, nu neglijă să se documenteze, observând tot ce-l înconjura şi punând întrebări. Însă ceea ce afla, era mai degrabă surprinzător, decât folositor.

Cei patru tineri erau singurii membri ai comunităţii.Nu cunoşteau existenţa vreunui alt grup asemănătorcu al lor.

Nu văzuseră vreodată soarele sau stelele. Era vorba, în mod cert, de o planetă ale cărei axe de rotaţie şi revoluţie erau paralele, ceea ce avea drept rezultat un climat invariabil pe fiecare latitudine, poiana situându-se sub un plafon etern de nori. Elven îşi zise că, mai târziu, va putea verifica justeţea acestei ipoteze observând dacă zilele şi nopţile sunt mereu egale.

Dar faptul cel mai straniu era că cele două cupluri nu se aventuraseră niciodată dincolo de limitele luminişului. Pădurea de mărăcini, care în mintea lor se întindea la infinit, constituia pentru ei un obstacol de nedepăşit. Flăcările o înnegreau numai, fără a o consuma. Securile se toceau atacând-o. Iar spinii însufleţiţi de o viaţă diabolică le inspirau o teroare superstiţioasă.

Toate aceste informaţii îl conduseră pe Elven la o întrebare care se impunea:

- Unde sunt părinţii voştri? - se adresă el lui Kors.

Acesta ridică sprâncenele uimit:

- Părinţii noştri?

- Binevoiţi a întreba de făpturile strălucitoare? îl întrerupse Tulya cu tristeţe. Au plecat.

- Făpturi strălucitoare? se miră ironic Elven. Oameni ca voi?

- O, nu! Făpturi de metal, cu roţi în loc de picioare şi braţe lungi care se îndoiau în toate direcţiile.

- Cât de mult mi-aş dori să fiu ce ele - comentă visătoare Sefora. Să ai roţi în loc de picioarele astea înfiorătoare, şi un glas dulce care nu se schimbă niciodată, şi o minte a-tot-ştiutoare, care nu se supără şi nu ceartă.

- Când au plecat, ne-au spus de ce trebuie să ne părăsească - reluă Tulya. Ca să învăţăm să trăim prin noi înşine, nesprijinindu-ne decât pe propriile noastre forţe, aşa cum o fac toate vieţuitoarele. Dar noi le-am iubit şi le-am regretat întotdeauna.

Elven făcu uz de însuşirile sale speciale de sondaj mental şi trebui să constate evidenţa: spunea adevărul. Cei patru fuseseră crescuţi de roboţi! Dar în ce scop?

Vreo duzină de ipoteze, pe cât de fantastice, pe atât de improbabile, îi trecură prin minte. Îşi aminti de cele spuse de Fedris în legătură cu misterele universului şi zâmbi rece.

Şi acum fu rândul lor să pună întrebări, ceea ce o făcură cu glasuri şovăitoare, oglindind în

continuare în aceeaşi teamă respectuoasă.

El se mulţumi să le răspundă:

- Eu sunt un înger negru venit din ceruri. Când Dumnezeu a creat universul, şi-a spus că ar fi un loc teribil de plicticos, dacă nu s-ar găsi câteva suflete gata să-şi asume toate riscurile şi să înfrunte toate pericolele. Aşa că a semănat, ici şi colo, printre turmele nesfârşite de îngeri domestici, câteva parcele de temperament sălbatic, astfel încât să existe în permanenţă cineva care să rupă hulubele şi să sară peste uluci. Care să spargă ţarcuirle care împiedică hoardele domestice să admire frumuseţile necunoscute ale nopţilor pline de pericole (Elven zâmbi şăgalnic, în timp ce flăcările îi luminau obrazul în stranii reflexe). Aşa cum am rupt eu bariera pădurii voastre de mărăcini.

În jurul lor noaptea era neagră. Urciorul de vin era aproape gol.

Elven căscă. Imediat gazdele sale se apucară să-i pregătească culcuşul de odihnă.

Motanul culcat în faţa focului mocnit se ridică şi veni să se alinte de picioarele lui Elven.

Prima licărire a zorilor îl trezi pe Elven şi el se ridică din pat, făcând atât de puţin zgomot, încât nu deranjă pe nimeni, nici măcar motanul. Ezită un moment în camera plină de o lumină tulbure, în care plutea un iz de jar stins şi de vin. O clipă gândi că ar fi plăcut să ducă aici o existenţă de zeu de silvestru, adorat de păstori şi de nimfe.

Apoi atinse medalionul de la gât şi-şi scutură capul. Nu aici era locul unde ar fi putut să-şi îndeplinească misiunea - numărul de exemplare era mult prea redus. Îi trebuiau oraşe, oraşe mari...

Aruncă o ultimă privire gazdelor adormite - pletele Seforei începuseră deja să capete reflexe roşiatice în semiîntunericul ce se destrăma - şi ieşi afară.

După cum se aşteptase, pădurea îşi reparase deja pagubele suferite şi reînchisese breşa pe care el şi-o croise. Apucă în direcţia opusă, travesră poiana ocolind colina şi, de cealaltă parte, se găsi din nou faţă în faţă cu zidul verde. Consultându-şi busola îşi fixă direcţia, opusă celei unde naufragiase astronava. Apoi puse pulverizorul în funcţiune.

Până pe la începutul după-amiezii - apreciind ora după modificarea intensităţii luminii - străbătuse vreo cincisprezece kilometri şi îşi spunea că poate ar fi fost mai bine să fi rămas ceva mai multă vreme în epavă, pentru a-şi meşteri un levitator. Dacă s-ar fi putut ridica, măcar şi cu o sută de metri, şi-ar fi putut face o idee despre topografia acestei păduri blestemate!

Căci ea îl înconjura mereu, veşnic neschimbată, aidoma pădurilor de basm, ce se întind la nesfârşit. Ghimpii continuau să se retracteze şi să atace, ori de câte ori se apropia prea mult şi - în spatele lui - vlăstare verzi nu încetau să străpungă stratul de cenuşă care-i marca trecerea.

Ce tranziţie - gândea el: să treci de la zborul ultrafotonic al astronavei la mersul de melc. Motiv suficient să împingă la disperare chiar şi pe un Proscris şi să-l facă să se gândească de două ori, înainte de a se deda plăcerilor simple ale vieţii de zeu campestru.

Dar, o dată mai mult, îşi pipăi medalionul, deschizându-l şi scoţând mica sferă, pentru a-i contempla în palmă strălucirea. Un zâmbet îi înflori pe buze.

Fedris credea că numai unul singur dintre Proscrişi putuse evada de pe planeta asediată.

Dar, în fond, ce ştia Fedris?

Ştia că, înainte de a ajunge la astronavă, Elven scăpase - deghizat - redutabilelor cordoane de poliţie ale Confederaţiei. Şi că, în cursul acestei evadări, fusese percheziţionat de două ori, atât de minuţios, încât, cu excepţia unui miracol, n-ar fi putut ascunde asupra lui ceva mai mare decât acest minuscul obiect.

Însă obiectul în cauză era suficient. El singur îi cuprindea pe toţi Proscrişii.

Oamenii de altă dată fuseseră fascinaţi de mitul „omului invizibil". Însă nu le-a trecut niciodată prin minte că „omul invizibil" a existat dintotdeauna, că fiecare dintre noi este la origine un om invizibil: simpla şi unica celulă de la care porneşte evoluţia fiecărui individ.

Ori această sferă minusculă conţinea elementele genetice ale tuturor Proscrişilor, cromozomii şi genele fiecăruia dintre ei. Vlana, cea cu ochi înfocaţi, Nar temerarul, Forten cel cu râsul blând; toţi erau acolo, precum şi alţi un miliard! Dublurile tuturor locuitorilor nimiciţi ai planetei Proscrişilor, care nu aşteptau, pentru a renaşte, decât să fie încorporate în celule denucelate şi apoi hrănite în organismul unei mame.

Asta în ceea ce priveşte moştenirea corporală. Cât despre moştenirea socială - Elven va fi acolo pentru a o transmite.

Şi după aceea, totul va putea fi reluat de la început. Încă o dată Proscrişii vor putea să se abandoneze viselor lor grandioase, şi nebuneşti, demne să zdruncine cosmosul şi să facă faţă splendidelor lui pericole. O dată mai mult îşi vor putea dezvolta cercetările pentru crearea atomului gigant, germenul noilor universuri, cercetări care determinaseră Confederaţia să-i dis-

trugă.

La începuturile erei ştiinţifice, fizicienii emiseseră ipoteza atomului gigant primitiv, sursă unică, care a dat naştere întregului univers. Şi acum venise timpul să se încerce obţinerea unor asemenea atomi, pornind de la energia captată în subspaţiu.

Şi ce conta dacă noile universuri născânde puteau - sau trebuiau - să-l distrugă pe cel vechi?

Şi ce conta frica trumelor domestice ale Confederaţiei?

„Toate acestea TREBUIAU să reînceapă!“ - gândea Elven.

Totuşi, oricât ar fi fost de solemnă hotărârea sa, să meargă înainte îl îndemna contactul vlăstarelor de mărăcini, pe care le simţea crescându-i sub tălpi.

O oră mai târziu, pulverizorul său dezintegră un talmeş-balmeş de crengi încâlcite, lăsând o fereastră prin care apăru cerul liber.

Se trezi într-un luminiş de circa un kilometru în diametru. În faţa sa clipocea un pârâiaş, al cărui curs dădea naştere unei mici văi, mărginite de lanuri. Puţin mai încolo se înălţa o mică colină, cu pantele acoperite de grădini. Pe povârnişul cel mai apropiat, se zăreau împrăştiate căsuţe cenuşii şi scunde. O şuviţă de fum se ridica deasupra uneia dintre ele. De după colină apăru un bărbat mânând o turmă de vite.

Elven alungă în grabă primul gând ce-i trecu prin minte şi-şi spuse că, probabil, i s-a dereglat busola, că o forţă necunoscută l-a abătut în permanenţă, făcându-l să meargă în cerc, până la readus din nou în punctul de unde plecase. (Primul său gând - imediat cenzurat - fusese că se afla în prezenţa unuia dintre misterele supranaturale prevestite de Fedris.)

Apoi, de parcă timpul, la rândul său, s-ar fi derulat înapoi, într-un ciclu închis (o altă idee pe care o respinse încă şi mai precipitat), o văzu pe Sefora stând în picioare lângă tufişul pe care-l cunoştea atât de bine, chiar în faţa sa.

Oarecum surprins de plăcerea ce îl încerca revăzând-o, Elven o strigă şi se îndreptă către ea.

Văzându-l, fata ridică mâna şi-i aruncă ceva. Elven schiţă un gest de prindere, crezând că este vorba de unul din acele fructe viu colorate. Apoi, abia dacă avu timpul să facă un salt în lături.

Căci acel „ceva“ era un cuţit cu lama strălucitoare şi bine ascuţită.

- Sefora! - strigă el din nou.

Nimfa cu cosiţe arămii se întoarse şi o luă la fugă urlând:

- Alfors! Kors! Tulya!

Elven alergă pe urmele ei. Chiar după prima casă, căzu într-o ambuscadă improvizată, se pare, pe moment. Alfors şi Kors ţâşniră dintr-o şură, proferând ameninţări şi agitând, unul un fierăstrău, celălalt un ciocan. Ceva mai aproape, pe uşa bucătăriei apăru şi Tulya cu un satâr în mână. Ea fu prima care-l ajunse şi Elven o imobiliză, apucând-o de încheietura mâinii, ceea ce o dezechilibră o clipă.

Aproape fără să gândească, sub presiunea evenimentelor, trase o scurtă rafală cu pulverizorul în direcţia celui mai avansat dintre bărbaţi.

Kors se împletici şi-şi ridică în faţa ochilor ciotul mâinii transformate în pulbere.

Apoi fu rândul lui Alfors să-l atace. Fierăstrăul imens cu care era înarmat avea dinţi lungi de mai mulţi centimetri. Partea sa inferioară fu pulverizată odată cu mâna lui Alfors, în timp ce cealaltă jumătate, proiectată înainte, despică aerul şuierând pe lângă capul lui Elven.

Kors, urlând de durere, reveni în atac, cu ciocanul trecut în mâna validă. Elven cosi cu o descărcare de forţă maximă, care-i transformă pieptul într-un vulcan de cenuşă învolburată. Se întoarse apoi şi-l despică în două pe Alfors, chiar în momentul când Tulya, care profitase de cele câteva secunde pentru a se elibera, îşi abătea satârul asupra lui.

Reuşi printr-o minune să-l evite, se aruncă la pământ trăgând-o pe Tulya după el şi-i pulveriză gâtul din apropiere.

Frecându-şi cu furie faţa cu mâna pentru a îndepărta pulberea fină de care fusese împroşcat, Elven îşi ridică privirea la timp pentru a o vedea pe Sefora repezindu-se asupra lui,precedată de cei trei dinţi ameninţători ai unei furci.

- Sefora! - strigă el încercând să se ridice, fără însă a reuşi, căci corpul Tulyei îi imobiliza picioarele. „Sefora!“ - mai strigă încă o dată cu ton rugător, însă tânăra femeie nu păru să-l audă, iar chipul nu-i era decât o mască de ură.

Acţionă din nou pulverizorul şi atât colţii furcii, cât şi obrazul Seforei, cosiţele ei arămii, se topiră într-un nor de praf cenuşiu. Corpul decapitat, cabrat într-un unghi bizar, se răsuci dezordonat, apoi se prăbuşi, rostogolindu-se de două ori, în timp ce mânerul furcii rămase fără dinţi se înfipse în ţărână. Şi o dată cu aceasta se lăsase tăcerea, tulburată numai de mugetul îndepărtat al unei vaci.

Elven se degajă precipitat de resturile Tulyei şi se ridică tremurând. Contemplă priveliştea cu ochi îngroziţi, scuturat de un acces convulsiv de tuse. Cuprins de repulsie, se îndepărtă de norul de pulbere cenuşie care învăluia locul dramei. Ajuns la aer curat, îşi recăpătă suflul golindu-şi profund de mai multe ori plămânii, apoi - după o ultimă privire posomorâtă la cele patru corpuri dezarticulate, peste care se depunea praful - încercă să găsească o explicaţie celor întâmplate.

În mod cert, o forţă magnetică îi dereglase complet busola, făcându-l să se întoarcă de unde a plecat. Totuşi, nici climatul, nici ciclul zilelor şi nopţilor nu erau de factură polară. Însă, până la urmă, nu exista nici un motiv care să împiedice ca axa de rotaţie a unei planete să fie foarte îndepărtată de axa sa magnetică.

Inexplicabila comportare a gazdelor sale din ajun constituia o enigmă mult mai dificilă. Era greu de crezut că simpla lui dispariţie, chiar dacă în ochii lor era un zeu, i-ar fi putut ofensa atât de profund încât să-i incite la omor. Desigur, vechile populaţii ale Terrei executaseră nu numai o dată zei sau simboluri ale divinităţii, însă aceasta constituia obiectul unui ritual, nu manifestarea unei frenezii sângeroase.

Să fi fost oare posibil ca Fedris să le fi infectat judecata, asmuţindu-i împotriva lui? Dispunea oare Fedris de vreun mijloc ultraluminic care să facă întregul univers alergic la persoana sa?

Nu, toate acestea nu puteau fi decât fantasme morbide şi absurde.

Poate că încântătoarele sale gazde rustice fuseseră victimele unui fel de nebunie ciclică?

Înălţă din umeri şi se hotărî să intre în casă pentru a-şi pregăti ceva de mâncare. Când termină masa, cerul se întunecase. Aprinse focul în vatră şi se apucă să meşterească, cu materialele de prin buzunare, o mică busolă giroscopică. Lucra cu îndemânare şi, în acelaşi timp, mecanic, ca şi cum ar fi construit o jucărie pentru un copil.

De mai multe ori remarcă motanul, care-l aţintea cu privirea din pragul uşii, însă animalul fugi, ori de câte ori îl chemă şi nici nu se lăsă ispitit de mâncarea pe care i-o pusese în faţa vetrei.

De grinzile tavanului atârnau ulcioare de vin, însă preferă să nu se atingă de ele. Peste o vreme, se instală în culcuşul pe care-l ocupaseră Kors şi Tulya în noaptea precedentă. Focul se stingea şi obscuritatea învăluia odaia.

Se strădui să alunge din minte amintirea celor ce zăceau afară, însă, o dată sau de două ori nu se putu împiedica să nu revadă trupul decapitat al Seforei, prăbuşindu-se în spasme.

Pe pragul uşii, ochii motanului sticleau în umbră.

Când se trezi, afară era deja lumină. Îşi adună lucrurile, ronţăind un fruct. Motanul se feri de el când ieşi. Îşi întoarse privirea de la locul încăierării din ajun: în jur, muştele deja bâzâiau. Ocoli deluşorul, îndreptându-se spre punctul de unde ieşise dimineaţa trecută din luminiş. Pădurea de mărăcini, cu ridicola sa luxurianţă de basm, astupase total breşa.

În funcţiune, motoraşul busolei giroscopice, îndreptă pulverizatorul către zidul verde şi-l acţionă. Munca era la fel de monotonă ca şi mai înainte, însă, de astă dată, o făcea cu o sumbră hotărâre şi o lugubră încăpăţânare. La intervale regulate, îşi consultă giro-busola, întorcându-se mereu cu precauţie pentru a examina tunelul, ce se strângea deja, departe în spatele său, pe măsura regenerării blestematei vegetaţii.

Mintea sa imagina proiecte de viitor pe termen lung. Putea spera ca, timp de o generaţie, să scape de Fedris şi de forţele Confederaţiei. Înainte de expirarea acestui termen trebuia să găsească o civilizaţie importantă - de preferinţă urbană - sau o societate cuprinzând un număr ridicat de făpturi domestice superioare, al căror stăpân să devină, probabil, prin instaurarea unei noi religii. Astfel, ar fi încheiat toate preparativele pentru reproducere, iar germenii Proscrişilor, aglutinaţi în medalion, vor putea fi separaţi şi inseminaţi în corpul unor mame vii sau nu. Dar cel mai probabil - vii. Şi fără îndoială neumanii, pentru a atenua dificultăţile sociologice. Cl amuza ideea Proscrişilor rezămisliţi de oi sau capre, dacă nu de vreo rasă de mamifere total necunoscută, iar el se imagina cu ironie conducându-şi straniile turme pe păşunile vălurite, cântând din nai ca anticul zeu Pan - până în clipa când îşi dădu seama că mintea lui făurea, de asemenea, imaginea Seforei şi Tulyei dansând în jurul său, fapt care îi întrerupsese în mod dezagreabil visarea.

Trebuia mai apoi să-i crească pe Proscrişi, asigurându-le condiţiile de dezvoltare materială şi intelectuală. Ipotetica comunitate supusă ordinelor sale îşi va asuma prima dintre aceste sarcini; cât despre cea de a doua, aceasta îi va reveni lui personal, şi microcasetele bibliotecii educative a astronavei naufragiate vor completa propriile sale cunoştinţe. Va trebui, de asemenea, să recurgă la roboţi de un tip sau altul. Amintindu-şi de conversaţia din seara trecută, din care reieşise că existau, sau existaseră roboţi pe această planetă, căzu într-o uşoară reverie, nu

fără a continua să observe giro-busola.

Şi astfel se scurse ziua pentru Elven, care, ceas cu ceas, înainta învăluit în norul de pulbere stârnit de pulverizatorul său, până în momentul când, chiar dacă atenţia îi rămăsese trează, căzu într-o stare quasi-hipnotică. Un val de amintiri tulburătoare îi invadă gândurile: tenebrele subspaţiului, ochii pisicii sticlind în prag, atingerea mătăsoasă a blăniţei ei pe gleznele sale, gâtul pulverizat al Tulyei, corpul cabrat al Seforei prăbuşindu-se pe o traiectorie stranie, viziunea imaginară a planetei Proscrişilor, redusă în ruine şi acoperită de reziduuri radioactive, zumzetul de viespe al radioului epavei, Fedris şi murmurul său spectral: „Necunoscutul te va găsi, Elven...".

Fu luat cu totul prin surprindere când pădurea de mărăcini făcu brusc loc unui spaţiu liber.

Se afla în marginea unui luminiş de circa un kilometru în diametru. Un pârâiaş clipocea vesel printre lanuri de grâne. Mai departe se zărea o colină înverzită de livezi, cu căsuţe cenuşii şi scunde, răspândite pe pante. Deasupra uneia plutea un norişor de fum.

Abia dacă simţi înţepăturile spinilor când făcu un pas înapoi, încercând cu disperare să-şi ordoneze gândurile. Probabil căzuse pradă unei forţe în stare, asemenea unui magnet, să deregleze chiar şi o giro-busolă, capabilă să-i altereze până şi percepţia realităţii spaţiului înconjurător.

Nu putea exista o altă explicaţie. Altfel ar fi trebuit să admită că se găsea într-adevăr, într-una din acele păduri fermecate din poveşti, în care, sub influenţa vrăjilor, toate drumurile te duc, inexorabil, înapoi în punctul de plecare.

Se întreba dacă va zări roiul de muşte care, probabil că plana în apropierea căsuţelor. În acea clipă auzi un foşnet în tufişul din faţa sa şi o voce, cu intonaţii înfiorător de familiare, răsună:

- Tulya! Vino repede încoace!

Fu cuprins de un tremur nervos. Apoi muşchii i se puseseră mecanic în mişcare şi înaintă ca un automat, pentru ca, după câţiva paşi, să se oprească brusc din nou, în mijlocul spicelor ce-i ajungeau până la brâu.

Apoi, deodată, Sefora şi Tulya ţâşniră din ascunzătoarea spicelor, ca două copile zburdalnice şi alergară spre el, cu ochii strălucitori şi chipurile vesele. Un râs maliţios răsuna în gâtul Tulyei, pe care-l văzuse transformându-se în pulbere noaptea trecută. Şi pletele arămii ale Seforei, care se topiseră sub ochii lui, într-un vârtej de colb murdar, fluturau jucăuşe în adierea vântului.

Voi să fugă către pădure, însă ele îi tăiară calea, râzând în hohote. I se păru că-l părăseşte orice forţă când mâinile lor îl atinseră şi se lăsă târât de ele, împleticindu-se, cu impresia că oasele îi sunt de ceară îngheţată.

- Nu-ţi facem nimic! - îl liniştea Tulya, între două hohote de râs.
- Vai, Tulya, uite-l cât este de timid!
- Cred că are ceva pe suflet, de-i aşa de nefericit, Sefora!
- Eu ştiu ce: are nevoie de dragoste, Tulya!

Şi Elven simţi braţele Seforei în jurul gâtului, buzele ei umede şi cărnoase căutându-i gura. Cu un fior de dezgust, încercă să o respingă şi fata fu cutremurată din nou de un hohot de râs.

Cu ochii strâns închişi, Elven începu să scâncească.

Când îi redeschise, se afla lângă căsuţele cenuşii. În jurul gâtului îi atârnau ghirlande de flori, iar bărbia îi era mânjită de zeama fructelor. Alfors şi Kors apăruseră şi ei, iar acum cei patru locuitori ai poienii dansau cu exuberanţă în jurul lui, în lumina crepusculară a amurgului, ţinându-se de mâini şi râzând fără încetare.

Sub impulsul unei porniri de neînfrânat, Elven izbucni şi el într-un râs sălbatic, încurajat de privirile lor, apoi începu să se învârtească în mijlocul horei pe care o formaseră în jurul lui, în timp ce ceilalţi îi aruncau ochiade complice. Apoi îşi ridică pulverizorul şi, continuând să se răsucească precum un titirez, îi mătură până când hora lor fu redusă la un cerc de muşuroaie de cenuşă.

După care, fără a înceta o clipă să râdă, îşi reîncărcă cu gesturi mecanice pulverizorul şi scoase din buzunar un bec-fulger cu lumină rece, care îi relevă micul univers de spini verzi şi pulbere scămoasă ce îl înconjura. Treptat, râsul i se modulă în melodii. Cel mai adesea fredona un vechi lied centaurian, al cărui refren suna:

„Alunecând cu gândul prin stele - iubita mea Debora -
Pe-ale luminii raze, ţesute-n fire reci,
Chiar dacă pot uita de Galaxie - iubita mea Debora -
Sărutul tău pe buze mă urmăreşte-n veci."

Numai că i se întâmpla adesea să pronunţe „Sefora", în loc de „Debora", şi când ajungea la „sărutul pe buze" nu se putea împiedica, din când în când, să nu se înfioare la amintirea îmbrăţişării pe care i-o dăduse, înainte de a o ucide pentru a doua oară. Uneori avea senzaţia că este urmărit de oi şi de capre zburdalnice, sau de tot felul de monştrii stranii, care în realitate erau surorile şi fraţii săi.

Alteori îl însoţeau numai două nimfe, una dintre ele cu cosiţa ca jăratecul. Ele dansau împrejurul său şi cântau într-un glas cu el,, cu voci clare şi cristaline, zâmbindu-i cu perversitate.

Către dimineaţă, frânt de oboseală, îşi scoase rucsacul din spate şi-l lăsă în drum; puţin mai târziu, îşi smulse medalionul de la gât şi-l azvârli pe jos.

Cum cerul începea să se lumineze, nimfele şi animalele dispărură; iar el îşi aminti că este o personalitate importantă şi periculoasă, şi că i se întâmplase ceva cu totul imposibil.

Numai dacă ar fi reuşit să-şi adune puţin gândurile, ca să-şi dea seama ce şi cum...

Pe neaşteptate, pădurea de mărăcini rămase în urmă.

Se afla la liziera unui luminiş de aproape un kilometru în diametru, străbătut de un pârâiaş, dincolo de care se înălţa o colină acoperită de livezi. Lanuri se întindeau de-o parte şi de alta a văii şi, pe coasta colinei, erau risipite câteva căsuţe cenuşii. Dintr-una se ridica o dâră de fum...

Şi o văzu pe Sefora venind către el, înaintând mlădioasă în mijlocul lanului vălurit de o boare de vânt.

Cu un urlet de groază, o ţinti cu pulverizorul. Însă ea era încă prea departe pentru a intra în raza de acţiune a armei şi unmai o parte a lanului - cam până la jumătatea drumului între ei - fu redusă în cenuşă. Fata se întoarse îi o luă la fugă în direcţia caselor, în timp ce el o urmărea, trăgând la întâmplare şi pulverizând totul în drum.

În momentul în care el se apropiase suficient pentru a o atinge, fata dispăru între două case. În aceeaşi clipă, ceva se încolăci ca un şarpe în jurul genunchilor lui Elven. Şi el căzu cu faţa în jos, în timp ce un laţ îi cuprindea pieptul, imobilizându-i braţele pe lângă corp.Pulverizorul îi sări din mână, căzând în iarbă.

Zvârcolindu-se pe pământ, sufocat, îi văzu pe Alfors şi Kors privindu-l, pe când îşi strângeau şi mai tare lassourile în jurul lui, pentru al imobiliza cu totul. Îl auzi pe Alfors întrebând: „Sefora, n-ai nimic?" şi o voce feminină răspunzând: „Nu. Lasă-mă să-l văd".

Apoi chipul Seforei apăru în raza sa vizuală, aureolat de un nimb de pulbere. Fata se aplecă privindu-l cu curiozitate rece şi părul ei îi dezmierdă obrazul.

Atunci Elven îşi strânse pleoapele şi urlă, urlă fără întrerupere...

Totul este elementar de simplu şi, bineînţeles, deloc supranatural - îi declară lui Fedris directorul Institutului de Cercetări Umane, în timp ce-şi muia buzele într-o cupă cu vin auriu de Magellan. Elven a mers tot timpul în linie dreaptă!

Fedris se încruntă. Era un omuleţ, a cărui expresie de îngrijorare nu putuse fi ştearsă nici de cele mai sofisticate tratamente psihanalitice

- Întreaga Galaxie vă este adânc recunoscătoare pentru capturarea lui Elven - răspunse el. Nu ne-am gândit niciodată că ar fi putut ajunge atât de departe. Nu îndrăznesc să-mi imaginez ororile de care am scăpat ca prin urechile acului.

- Personal, n-am nici un merit - remarcă directorul. Totul n-a fost decât o chestiune de noroc şi bine că i-au cedat nervii. Elven a mers spre pierzanie. Desigur, dumneavoastră îi pregătiseţi terenul, sugerându-i că s-ar putea întâlni cu supranaturalul.

- Nu era decât o ameninţare vagă şi lipsită de orice sens, rostită într-un moment de disperare - spuse Fedris, roşind uşor.

- Şi totuşi, ea şi-a exercitat influenţa. În plus, Elven a avut şi neşansa diabolică de a ateriza chiar în plină execuţie a proiectului nostru de pe Magellan 37. Şi asta, trebuie s-o recunosc, ar fi băgat în sperieţi pe oricine - adăugă surâzând directorul.

Fedris tresări:

- În fond, ce-i cu proiectul acesta? Ştiu numai că este înconjurat de cel mai desăvârşit secret.

Directorul se lăsă pe spate în fotoliul său:

- Explicarea ştiinţifică a comportamentului uman a prezentat întotdeauna dificultăţi extraordinare. Din cele mai vechi timpuri, oamenii au vrut să analizeze fenomenele sociale, în acelaşi mod ca şi problemele ridicate de fizică şi chimie. Ei au încercat să cunoască cu precizie ce cauze produc anumite efecte determinate. Dar s-au lovit în permanenţă de un obstacol major.

- Imposibilitatea de a exercita un control precis.

- Exact - aprobă directorul. Cu cobaii, spre exemplu, este foarte uşor. Se iau, spre exemplu,

două grupuri de cobai, având fiecare aceiaşi factori ereditari şi aceleaşi condiţii de viaţă. Apoi se modifică un anumit factor în interiorul unuia dintre grupuri şi se observă rezultatele. Şi aceste rezultate sunt demne de încredere, căci celălalt grup slujeşte de etalon, permiţând de a se verifica ce se întâmplă când nici unul dintre factori nu este modificat.

- Deci, dacă înţeleg eu bine, vreţi să spuneţi că...? - întrebă surprins Fedris.

- Este acelaşi gen de experienţă ca şi cea care o efectuăm pe Magellan 37. Însă, în loc de cobai, utilizăm fiinţe omeneşti. Cuştile lor sunt reprezentate de luminişuri de circa un kilometru diametru, posesând acelaşi climat, acelaşi relief, aceleaşi culturi, aceleaşi animale domestice, fiecare dintre ele identice până în cel mai amănunt detaliu. Gratiile sunt înlocuite de pădurea de mărăcini, care a fost plantată special în acest scop de botaniştii noştri. Pensionarii cuştilor - cobaii umani experimentali - sunt toţi gemeni identici... deşi termenul de gemeni în serie ar fi fost mai potrivit în acest caz. Fiecare grup a fost crescut în mod absolut asemănător, de către roboţi ţinând loc de doici şi educatori, care le-au insuflat un ansamblu invariabil de sarcini. Roboţii au fost retraşi când protejaţii lor dobândiseră o maturitate suficientă pentru a se întreţine singuri şi a deveni subiectele observaţieie noastre. Bineînţeles, observaţiile respective se efectuează pe ascuns.. şi în mod intermitent, ceea ce i-a permis - din nefericire - lui Elven să producă câteva pagube serioase, înainte de fi capturat.

Înţelegeţi acum ce s-a întâmplat? În pădurea de mărăcini în care rătăcea Elven, există aproximativ o sută de luminişuri identice, dispuse la intervale regulate, unele după altele. Toate sunt identice, în fiecare trăind o Seforă, o Tulye, un Alfors şi un Kors. Elven a crezut că se învârte într-un cerc închis, deşi, în realitate, el nu a încetat să meargă în linie dreaptă. În fiecare zi dădea peste un nou luminiş. În fiecare seară întâlnea o nouă Seforă.

Directorul gustă din vin şi continuă:

- Fiecare grup era identic, cu excepţia unui singur factor - acel factor de bază care constituie varianta supusă experimentării - şi aceasta nu a făcut decât să-i facă realitatea şi mai înfiorătoare, şi mai insuportabilă. Căci, vedeţi dumneavoastră, grupurile cu care a intrat în contact erau programate pentru studierea reacţiilor unei comunităţi umane faşă de străini. Noi am introdus anumite modificări în educaţia lor robotică, în funcţie de care primul grup manifesta supunere, al doilea - ostilitate violentă, al treilea ospitalitate exagerată şi al patrulea - suspiciune extremă. Păcat că nu a întâlnit mai întâi pe cel de al patrulea grup, deşi, ca să fim sinceri, ei n-ar fi reuşit să-l captureze, dacă Elven nu ar fi fost deja ca şi paralizat de groaza sa de supranatural.

Directorul îşi goli cupa de vin şi-i zâmbi lui Fedris, continuând:

- Deci, după cum vă spuneam, totul a fost un pur noroc. Pot să vă repet că eu am fost cel mai surprins când am descoperit, în cursul unui control de rutină, că subiectele mele de experienţă făcuseră un prizonier, reducându-l total la neputinţă. Un intrus care vorbea fără nici o noimă. Şi m-am simţit căzând din nori când am aflat că este chiar Elven.

Fedris clătină din cap, ţuguindu-şi buzele:

- Nu mă pot împiedica să nu-l compătimesc pe nenorocitul ăsta. Şi totodată înţeleg şi pentru ce proiectul dumneavoastră este strict secret.

- Ei, da - spuse directorul - experimentările practicate pe fiinţe umane sunt un concept pe care cea mai mare parte a oamenilor refuză să-l admită. Şi totuşi, este mai bine aşa, decât să conduci întreaga omenire fără nici un control. Mai mult, noi avem o grijădeosebită pentru „cobaii" noştri. Din clipa în care ne vom fi terminat studiul asupra fiecăruia dintre, îi vom integra - după reeducarea care se impune - în cadrul societăţii confederate.

- În orice caz... - începu gânditor Fedris.

- Probabil vreţi să spuneţi că asemenea proiecte au unele contingente cu ideile Proscrişilor?

- Mda, oarecum - admise Fedris.

- Şi eu am aceeaşi impresie... uneori - recunoscu directorul surâzând, înainte de a umple din nou cupa invitatului.

Şi, în acest timp, în pădurea de mărăcini de pe Magellan 37, mlădiţe verzi, repede transformate în ramuri spinoase, se împleteau deasupra unui medalion conţinând o mică sferă alburie, întemniţându-i pe toţi Proscrişii - cu excepţia lui Elven - într-un minuscul mormânt vegetal.

Traducere de Mihaela şi Cristian Ionescu

TUNELUL TIMPULUI (IV)

(Urmare din numărul trecut)

- La 25 octombrie se naşte, la Timişoara, Mircea OPRIŢĂ, licenţiat în filologie al Universităţii din Cluj, redactor, prozator şi critic literar SF. Debutează în 1964 cu povestirea "Un cântec din Aldebaran", publicată în C.P.S.F. În 1976, la cea de-a III-a sesiune a "Eurocon", s-a numărat printre laureaţi. Maestru al genului scurt, opera sa literară este concentrată în câteva culegeri de înaltă ţinută literară: "Întâlnire cu meduza" (1966), "Nopţile memoriei" (1973), "Adevărul despre himere" (1976), "Figurine de ceară" (1978) şi "Semnul licornului" (1980). Remarcabil este şi romanul "Argonautica", apărut în 1970 şi apoi în 1980 într-o variantă revăzută. A publicat şi studii sintetice, dintre care amintim "H.G. Wells - utopia modernă" (1983) şi "Scenarii ale contrautopiei". De asemenea, a acţionat în direcţia popularizării literaturii SF româneşti alcătuind două antologii în limba germană: "Die beste aller Welt - Rumänische Science Fiction" (1979) şi "SF aus Rumänien" (1983, în colaborare cu Herbert W. Franke).

- La 14 iulie se naşte în oraşul Cheadle (comitatul Cheshire) scriitorul Christopher PRIEST. Debut în 1966 cu povestirea "The Run" apărută în revista "Impulse". Inedită încă în limba română, opera sa - deşi redusă din punct de vedere cantitativ - Este excepţională, atât din punctul de vedere al tematicilor abordate, cât şi al mijloacelor artistice de exprimare. Iată câteva titluri de referinţă: "The Head and the Hard" (1971), "Real-Time World" (1971), "The Inverted World" (1974), "An Infinite Summer" (1974), "The Space Machine" (1976).

- În oraşul Milwakee se naşte Peter STRAUB, unul din marii maeştri ai fantasticului contemporan. A abordat totuşi şi genul SF cu "Floating Dragon" (1983; premiul "Hugo") şi "The Talisman" (scris în colaborare cu Stephen King).

- La 30 august încetează din viaţă Abraham MERRITT (n. 1884), unul dintre creatorii genului "heroic fantasy". A debutat în 1917 cu povestirea "Through the Dragon Glass", publicată în "All Story Magazine". Amintim din creaţia sa: "The People of the Pit" (1918; trad. "Fiinţele abisului"), "The Moon Pool" (1918), "The Conquest of the Moon Pool" (1918), "The Metal Monster" (1920), "The Face in the Abyss" (1923), "The Ship of Ishtar" (1924), "Dwellers in the Mirage" (1932). A publicat, de asemenea, şi proze fantastice.

Apariţii editoriale:

- STATELE UNITE: "Skeleton - Men of Jupiter" de E.R. BURROUGHS; "Secret Opar", "Doorway into Time" şi "Judgement Night" de Catherine L. MOORE; "Earth Last Citadel" de Catherine L. MOORE & Henry KUTTNER; "Clash by Night" - de Lawrence O'DONNELL (pseudonim reprezentând pe Henry KUTTNER); "Time Locker" şi "Shock" de Lewis Padgett (pseudonim comun pentru colaborarea Catherine L. MOORE & Henry KUTTNER); "Symbiotica" (episodul III din seria "Jay Score") de Eric Frank RUSSELL (1905-1978); "The Weapon Makers" (trad. "Făuritorii de arme"), "The Book of Ptath", "The Storm", "The Great Enigme" şi "Concealment" de Alfred Elton VAN VOGT;

- MAREA BRITANIE: "Perelandra" de Clive Staples LEWIS (1898-1963; universitar şi membru al Academiei Regale Britanice, în ale cărui scrieri teologia creştină se îmbină armonios cu preceptele SF); "Animal Farm" (trad. "Ferma animalelor") de George ORWELL (1903-1950).

- FRANŢA: "Les Sabines" (trad. "Sabinele"), "La carte" şi "Le decret" de Marcel AYMÉ (1902-1967); "Ravage" de René BARJAVEL (1911-1985).

- BELGIA: "Malpertuis", "L'Histoire du Wûlkh" şi "La cité de l'indicible peur" de Jean RAY (pseudonimul lui Raymond-Jean-Marie DE KREMER; 1887-1964).

- GERMANIA: "Das Glassperlenspiel" (trad. "Jocul cu mărgele de sticlă") de Hermann HESSE (1877-1953).

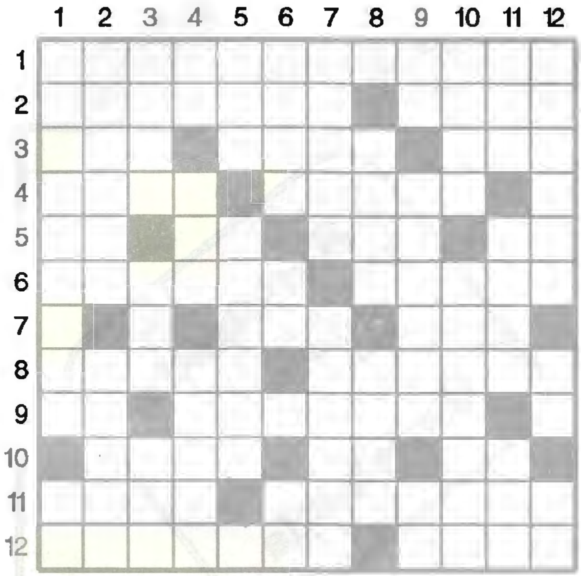
- ROMÂNIA: "Dincolo de stele" de Alexandru HERTZUG; "Manechinul lui Igor" şi "Ciudata întâmplare" de Victor PAPILIAN (1888-1956).

Periodice:

- În octombrie îşi încetează apariţia o altă revistă care a avut o mare importanţă în promovarea fenomenului SF Este vorba despre "UNKNOWN WORLDS", care a apărut şi sub titlul "UNKNOWN FANTASY FICTION". Apărută în martie 1939, revista condusă de John W. Campbell-jr. a contribuit la lansarea de noi condeie, între care cel mai strălucit a fost Fritz Leiber. Între ilustratori se numără graficieni ca Virgil Finlay, Hans Wesso, Howard V. Brown, F. Haucke, W.J. Scott şi alţii.

(Continuare în numărul viitor)

Mihaela şi Cristian Ionescu

REBUS

Literatura SF (5)

ORIZONTAL: 1. Scriitor polonez, un adevărat „clasic" al genului, autorul romanului „Solaris" (2 cuv.). **2.** Scriitor rus, autorul romanelor „Aelita" şi „Hiperboloidul inginerului Garin" - „Războiul...", cunoscut roman al scriitorului H.G. Wells (nom. sg.). **3.** Paradis - Povestire a scriitorului Nikolai Gudaneţ, apărută în almanahul „Anticipaţia" - Titlul unei povestiri cu tematică temporală, apărută în almanahul „Anticipaţia", aparţinând scriitoarei canadiene Elisabeth Vonarburg (neart.). **4.** Omenesc - Anotimpul alb. **5.** Gene! - „Flautul de...", povestire a scriitoarei Lisa Tuttle - Carte la final! - Miros specific. **6.** Roman în care scriitorul A.N. Tolstoi relatează desfăşurarea unei revoluţii populare pe Marte - A seca. **7.** Animal tibetan - Prefix cu sensul de „trei". **8.** Autor francez din a cărui operă au apărut la noi romanul „Seniorii războiului" şi culegerea de povestiri „Planeta cu şapte măşti" (Gerard) - Parfumat. **9.** Iute la start! - Operaţie matematică. **10.** Regiune, ţinut - Est la vest! - Bine! **11.** „... dublă" roman al scriitorului Robert A. Heinlein - „Un... de lege", titlul unei povestiri a scriitorului Isaac Asimov. **12.** Căderi de apă - Titlul unui roman al scriitorului englez Brian Aldiss, imagine halucinantă a unui Pământ invadat de regnul vegetal aflat într-o evoluţie debordantă.

VERTICAL: 1. Autori ruşi, din a căror operă amintim „Picnic la marginea drumului" şi „Piciul" (Arkadi şi Boris) - Sec. **2.** Anotimp - „... aeriană", povestire în stilul cyberpunk, aparţinând scriitorilor William Gibson şi Michael Swanwick (neart.). **3.** A se coaliza în vederea unei acţiuni comune - Lied nefinalizat! - Cadavru. **4.** Nes! - „..., robotul", culegere de povestiri despre roboţi a scriitorului Isaac Asimov (pl.) - Prenumele lui Asimov. **5.** Dispozitiv la războiul de ţesut - „... de brocart", titlul unei povestiri a regretatului Vladimir Colin (neart. pl.). **6.** „... gol", titlul unui roman al scriitorului Isaac Asimov (neart. pl.) - Abis! - „Da" luat în sens invers! **7.** Sclipire - Coborâre sub efectul gravitaţiei. **8.** „... marţiale moderne", ciclu de două povestiri, aparţinând scriitorului Alexandru Ungureanu (neart. sg.) - Rămăşiţă. **9.** William Lean - Numele unuia dintre roboţii asimovieni - Vis la final. **10.** „De la Pământ la...", roman în care Jules Verne utilizează drept vehicul pentru exploratorii săi spaţiali un uriaş obuz - Locuitoare ale Armeniei. **11.** Emoţie la debut! - Apă amestecată cu gheaţă (reg. pl.) - „Ţara... purpurii", roman al scriitorilor A. şi B. Strugaţki (nom. sg.). **12.** „Întâlnire cu...", titlul unui volum de povestiri al scriitorului Mircea Opriţă - Tudor Negoiţă - Notă muzicală.

DICŢIONAR: INII

Ovidiu Ruţă